

ՐԱՏԵԻԽԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII, No. 36, September 26, 1925

Ճիւղ 7, Նո. 36, Սեպտեմբեր 26, 1925

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՄՈՒՀԱՃԵՐԷԹՏԷՔԻ ՀԱՅ ԱԻԵՏ.

ՔԻԼԻՍԷԼԵՐԻՆ ԻԹԹԻՀԱՏԸ

Պու ճիհէթտէ պիր գաչ նօգթայա նազար Ը տիգզաթ ճէլպ էթմէք իսթէրիլ:

1. Պու քիլիսէլէր վէ ճէմաաթլար Հայ Աւետարանական մագամընտա տէվամ էթմէլի տիրէր: Մայր եկեղեցի իլէ պիրլէշմէք պիր իտէալ մագամընտա կիւղէլ վէ ճալիպ տիր. Լաքին շիմտիլիք ամէլի վէ Փաիտէլի տէյիլ տիր: Պու իքի քիլիսէ, քիլիսէլէր հալինտէ պիրլէշմէգտէն էվվէլ ալընաճապ պաշգա մուհիմ ատըմլար վար տըր: Էվվէլա պիրիպիրլէրիմիդի անլամալըլը վէ միլլէթիմիդին հայաթընը իմար էթմէք էմրինտէ պիրիպիրլէրիմիդ իլէ պէրապէր իլէմէլի իլ: Իլլէյէճէք չօգ իշ վար տըր:

2. Պու քիլիսէլէր ժողովական Դրութիւնըն ուսուլունա կէօրէ իտարէ օլունմալը տըրլար: Քիլիսէ իտարէսինին Փարզլը նէվլէրի վար տըր. էլ ճիւմլէ, Նպիսկոպոսականլըգ, քի անտէ քիլիսէ ումուրընը Նպիսկոպոս իտարէ էտէր, Նրիցականլըգ քի պունտա քիլիսէ ումուրընը քիլիսէնին սէչտիլի իրթիյարլար վէ անլէրտէն իպարէթ օլան հիյէթլէր իտարէ էտէր, վէ ժողովականլըգ, քի հէր պիր մահալի քիլիսէ քէնտի ումուրընը իտարէտէ հուրը տըր վէ իլլէր ազալարըն րէյի իլէ իտարէ օլունուր: Պու ուսուլլարըն հէր պիրինին քէնտինէ կէօրէ Փաղիլէթլէրի վար տըր: Պիլ կէրէք էրմէնի միլլէթիւնին էֆրատը օլտըղըմըլ հասէպիլլէ

կէրէքսէ Պօրտըն մէսլէյի արամըլտա ժողովականլըլը թէշվիպ էթմիշ օլտուլը սէպէպտէն պու ուսուլա մէյյալ պուլունուրըլ: Պիլճէ էսասէն եինէ պու մէսլէյի թութուպ ժողովական ուսուլտա քիլիսէլէրիմիդի իտարէ էթմէլի իլ: Պու մէմլէքէթտէ տախի վազըա ժողովականլըլ էն պէօյիւք Փըրգա տէյիլ տիր: Նպիսկոպոսականլար վէ Նրիցականլար տահա ղէնկին տիրէր: Լաքին եինէ տէ ժողովականլըլ մանէվի ճիհէթտէն էն գուվվէթլի Փըրգա սալըլը: Վէ պիլ պու ուսուլա ալըլմըլ օլտուլունմըլ իչիւն անտէ տէվամ էթմէմիլ տահա էյի տիր:

3. Քիլիսէլէրիմիդին իտարէսինէ Թիւրքիստա իքէն եափտըղըմըլ կիպի Մէրքէզիլէթ ուսուլունը տա կիրտիրէլիմ. եանի պիր գաչ մէրքէզլէրտէ Միութիւնլար թէշքիլ էտէլիմ վէ պու Միութիւնլարըն քէնտի ազալարը օլան քիլիսէլէր իւղէրինէ պիր նուֆուլը պուլունսըն: Քիլիսէլէրիմիդտէ գուհուր էտէն մէսլէլէրէ տաիր Միութիւնլարըն վէ անլէրին Գործադիր ժողովլարընը սէլահիյէթլէ գարար վէրմէյէ հազըլարը օլտուն: Ամէրիկանըն ժողովական քիլիսէլէրինտէ պիլլէ պու նէվ պիր սէլահիյէթ գուլլանմաղա պիր մէյլ վար տըր:

4. Պու Փարզլը միութիւնլէրին ճիւմլէսի պիր եօլ իլէ տահա պէօյիւք վէ ումուլմի պիրլիք թէշքիլ էտէրէք պիր եէրտէ, մէսլէլա շիմտիլիք Ամէրիկատա պիր մէրքէզի հէյէթ ի իտարէ վէ պիր մէսուլ րէիս թային էյլէսինլէր: Պու րէիս պիւթիւն վազթընը պու իտարէ իչիւնէ վազֆ էտիպ քիլիսէլէրի գիյարէթ էթմէք վէ փրօկրամլար հազըրլամապ վէ մէրքէզի հէյէթ ի իտարէ իլէ իսթիլարէ էտէրէք օլ փրօկրամլարը եիւրիւթմէք իչի իլէ մէշըուլ օլտուն:

5. Պու ճիւղէ քիւիսէլէրին մինպէրճէ իս-
թիյաճլարը, մէքթէպէ լուզուճը օլան ճէմա-
ւթլարըն մէքթէպէ իսթիյաճլարը, եթթիմէ-
րիմիզին տինի թալիմի, վէ սաիրէ միւմքին
մէրթէպէ պիր փրօկրամա կէօրէ իտարէ օլուն-
սուն: Պէլքի պու շէյ հաթթա Աւետարանչական
Ընկերութիւնըն ֆէրտլէրէ աիտ պիր Գօրփօ-
լէյշըն օլմագտան իսէ քիւիսէլէրէ աիտ պիր
ճէմիյէթ օլմասընը իճապ էթտիրիր:

6. Հիշ տէյիլ իսէ պու մէմլէքէթտէ քիւի-
սէ ումուրունըն հիւքիւմէթէ օլան ալագասըն-
տա ճարի օլան նիգամաթ իզթիզասընճա պուր-
տաքի Հայ Աւետարանական քիւիսէլէրին վէ
Միութիւնլարըն պու տիյարըն Ժողովական քի-
լիսէլէրի իլէ իւզվի պիր ալագայա կիրմէլէրի
իճապ էտէր: Պու իսէ Ժողովական յարանու-
նութիւնըն լէսմի առէմլէրի իլէ կէօրիւշիւպ
իսթիշարէ էտէճէք պիր մէսէլէ տիր:

Հէփ պու վէ պու կիպի մէսէլէլէրին թային
վէ թէսվիյէսի պու կիւն կէրէք Սիւրիա վէ Եու-
նանիսթանտա կէրէքսէ Ամէրիգատա պուլու-
նան Հայ Աւետ. քիւիսէլէրին թամիզ էտիպ իճ-
րայա թէշէպպիւս էտէճէքլէրի էն մուհիմ պիր
իշ տիր:

Պիր գաչ այ մուզատտէմ Թրօյտա իճթիմա
էտէն Միութիւն մէճլիսինտէ պու մէսէլէլէրին է-
հէմմիյէթի հիսս օլունարագ, Միութիւնլարըն
պուրտաքի տիկէր Փրօթէսթան քիւիսէլէրէ օ-
լան ալագասը վէ մուայէն պիր թէշէլիւթ ալ-
մասընըն իմքեանիյէթի վէ Աւետարանչական
Ընկերութիւնըն քիւիսէլէրէ տահա գիյատէ
Փաիտէլի պիր սուրէթտէ խըտմէթ էտէպիլմէ-
սի իշիւն թարիզլէրին նէ օլապիլէճէյի, Միու-
թիւնըն վէ մէքքիւր Ընկերութիւնըն Գործադիր
Ժողովարընըն միւթալէասընա իհալէ էտիլմիշ
իտիր:

Անլատըղըմըգա կէօրէ մէքքիւր հէյէթլէր
հալա օ պապտա պիր թէշէպպիւստէ պուլուն-
մամըշ տըրլար: Անճագ պու եագընտա վուզուր
մէհհուզ օլան իճթիմատա իշի էլէ ալաճագ
տըրլար: Իւմիտ էտէր իզ քի մէքքիւր Գործա-
դիր Ժողովար մէսէլէլէրին էհէմմիյէթիին թամմ
օլուղուր կիպի հիսս էտիպ ճիտտիյէթլէ իշի
թագըպ էտէճէքլէր վէ կէլէճէք միութիւն մէճ-
լիսինէ ումումի թալսիյէլէր վէ փիւմէմիշ պիր
փրօկրամ տէյիլ, անճագ հէր ճիհէթի թամիզ
էտիլմիշ պիր փրօկրամ վէ ամէլի պիր թէքլիֆ
կէթիրէճէքլէր տիր: Իսթիյաճ պէօյիւք վէ մէ-
սէլէ պէճիտ տիր: Կէրէք Սիւրիա վէ Եունա-

նիսթան քիւիսէլէրի կէրէքսէ պուրատա Ամէ-
րիգատա պուլունան Հայ Աւետ. քիւիսէլէր վէ
ճէմաաթլար մուայէն պիր մէսլէյէ միւնթա-
ղըր տըրլար: Խուսուսա Սիւրիա վէ Եունանիս-
թանտաքիլէր իշիւն պու հայաթ մէմաթ մէսէ-
լէսի տիր: Քիւիսէլէրին պու մէսլէյէսի սալթ
պագը վաըզլարըն քէնտիլէր իշիւն լահաթ պիր
էէր թէէմին էթմէսի մէսէլէսի տէյիլ տիր, ան-
ճագ չու միւզայագա սէնէլէրինտէ ճէմաաթլա-
րըմըլ իմանը նասըլ հըֆզ էտէճէքլէր վէ պիւ-
թիւն միլլէթիմիզին բուհանի հայաթընճա Հայ
Աւետարանականլար քէնտի վագիֆէլէրինի
նասըլ իֆա էտէպիլէճէքլէր տիր. պէօյիւք սիւ-
ալ պու տըր: Վագթ զայ էթմէք, Փուրսաթ զայ
էթմէք տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՏՈՒԱԼԱՐՏԱՆ ԷՎՎԷԼ ԵԵԹԻՇԷՆ ՏՈՒԱ

Ա.

Պիլմէմ պիզտէն գաչ քիւի Շէֆգաթ Պանը-
յը թանըր: Մէրգումէ պիր չօղ տէրտլէրէ թէ-
սատիւֆ էթմիշ, վէ էլնիհայէ խանէսինտէ թէք
զալմըշ պիր տուլ գատըն օլուպ, թագվասը սէ-
պէպինտէն սայըսըլ հագարէթ վէ թէստտիյա-
թա հէտէֆ օլմուշ տըր: Գօմշուլարը քէտէրլէ-
րինտէ մէրգումէյէ հիսսէ հալինտէ սիթէմ, վէ
մէսէրրէթլէրինտէ իսթիհագքեարի պիր գաչ
սէօղ աթտըզլարը կիպի, օ տա մուզապէլէթէն
պիր թէպէսսիւմ, եա խայր տուա իլէ եանգօ
վէրմէքտէ օլմուշ վէ թարաֆէյն ուզուն վագթ
քէնտի խըտմէթլէրինէ տէվամ էթմիշ իսէտէ,
եագընտան սէյր էտէն սուհուլէթլէ շէհատէթ
էյլէր քի Շէֆգաթ Պանընըն լաիհատար էօմ-
րիւ էթլաֆըն թէաֆֆիւնիւնէ զալիպ կէլմէյէ
շպալամըշ իտիր: Չօղ, չօղ տէֆա իսթիհագ էթ-
միշ օլան գօմշուլարը խաթթալըգա տիւշար օ-
լուպ, հէր թարաֆտան իւմիտի քէստիքտէն
սօնրա մէզպուրէյին տուասընա իլթիճա էտիպ,
արզուլարընա նաիլ օլմուշ իտիլէր: Եինէտէ
մէրգումէ անլէր իշիւն տէրիսաթր օլունմասը
էն կիւճ, վէ ունուտուլմասը էն գօլայ օլան
քիմսէ օլուր իտիր: Մէրգումէ օգումագ պիլմէզ,
տինլէմէքտէն օսանմաղ, տուատա գարըլ գօն-
մագ սատէլիյի օլուպ տաիմա խըզմէթ էտէն

պիր գատուն իտի: Սաքին օլտուղը քէօյտէ քի-
լիսէ եօգ իտի: շէհր իսէ ուզազ օլտուղունտան
եազըն սընաղը վէ գըշըն սօղուղը վէ եալընըզ
եօլճուղուզ էթմէնին միւլքիւթը անը հաֆթա-
նըն հէփ կիւնլէրինտէ քէօյէ հապս էյլէր իտի:
Կիրակիլէրի եէր ալթը էվինին քէօշէսինտէ տիզ
չէօքմիւշ սէմալաթ իլէ գօնուշմագտա, վէ
պագի վազթտա օյունտա նիզա էտէն չօճուզ-
լարը արալայը պարըշտըրմաղա սայ էթմէք-
տէ, չօճուղու աղլայան գատունըն էվինէ կիտիպ
իւահի թէրէննիւմիւ իլէ պէշէք սալլամագտա,
էլի իշտէ օլան գօմշուսունա սու կէթիւմէքտէ,
եա օճաղը իշիւն չալը չըրիւր թօփլամագտա,
էքմէք փիշիրմէք եա տիքիւշ տիքմէքլէ Կիրակի-
նին «պօշ սաաթլարընը» տօլտուրմաղա չալը-
շան գատունլարա տա՝ քէնտի տինտար գէվճին-
տէն իշիթմիշ օլտուղը Գ. Մուգատտէս նազլի-
յէթլէրինի նազլ էթմէքլէ անլէրին պօշ գալմըշ
գալպլէրինի տօլտուրմագտա պուլունուր իտի:
Պիր Կիրակի նասըլ իսէ ալաղը շէհրէ տիւշտիւ,
վէ տօղրուտան քիլիսէյէ վազ տինլէմէյէ կիթ-
տի: Օլ կիւնտէ վազ վէրէճէք օլան քիմսէ պիր
գիյարէթճի միւլպէշէր օլուպ վազընըն մատ-
տէսի Յիսուսուն Իքինճի Կէլիշի իտի: Իլք հաֆ-
թատա իշպու կէլիշին միւմինլէրէ օլան ալա-
գասընը իզահ էտիպ, անլէրի համտա, վէ Ի-
քինճի Կիրակիտէ տախի կիւնահքեարլարա օ-
լան ալազասընը իզահ էտէրէք անլէրի խէլասա
տալէթ էտէճէյինի իլան էյլէտի: Միւլպէշէր
Գ. Մուգատտէստէն կէթիւրտիյի այէթլէր,
վէրտիյի իզահաթ վէ ճէսարէթպախշ քէլամլա-
րը իլէ պաշգալարա թէէսիւրի շէօյլէ տուրսըն,
Շէֆգաթ Պաճըյա զայէթ գըլմէթլի պիր խըտ-
մէթ էթմիշ օլտու, զիրա մէրգումէ անլատը քի
քի Յիսուս տէյիլ սալթ սէմատա տուրմուշ,
միւմին վէ միւմինլէրին զուրպէթ կիւնլէրինի
պիթմէսինի, վէ թէք, թէք հուզուրընա կէլմէ-
լէրինի պէլէյօր, իլա ազ սօնկրա պիզզաթ
Գէնտի ճէլալ իլէ կէլէճէք, վէ կէլիշինէ
միւնթաղըր օլանլարըն ճիւլէսինի պէրապէր
հալալա րէֆ էթմէսիլէ «Պին երլլըք» մէսուտ
պիր էյամ պաշլայաճագ տըր: Իմտի միւմինլէ-
քին Անըն գուհուրու իշիւն կիճէ կիւնտիւզ
միւնթաղըր օլարազ «Եա Բապա Յիսուս կէլ,
թէզ կէլ», տէյու տուա էթմէլէրի մուգատտէս
պիր ֆարզ վէ իմթիյազ օլտուղընը ֆէհմ էյլէ-
տի:

Օլ հաֆթա մէրգումէնին էօմրիւնտէ պալ-
րամ հաֆթասը իտի: Տաիմա սաղա վէ սօլա

պագար, սապահլայն էրքէն գալզըպ հալլուլա
չըգար, միւմին օլտուղը գատար իշլէրինտէն
գարուրի օլան գըսմընը աչըզ հալաւա էթմէք,
վէ իշլէր իքէն սէմայը չարգտան զարպա սիւզ-
մէք, վէ միւլպարէք կէլիշի էրքէնճէ կէօրմէք
իսթէր իտի: Հաթթա կիճէտէ կէօրտիւլիւ խօշ
րիւլայար արասընտա պիրտէն ուլանըպ տըշա-
րըյա ֆըրլար, վէ երլտըզլար արասընտա կէօզ
կէգտիւրի իտի քի աճէպա օլ մէսուտ սաաթ
կէլմի՞շ մի տիւր, վէ պունլարը էտէր իքէն «Եա
Բապա Յիսուս կէլ, թէզ կէլ», տէյու իշթահ
իլէ տուա էյլէր իտի:

Պիլա շիւպհէ էվվէլքի գատար տուասընը
չօլ մուլայէն քէօշէտէ էտէմէզ իտի, էվվէլքի
կիպի միւնաղաա էտէն չօճուզլարը ալըրմաղա,
վէ գօմշու գարըլարա խըտմէթ վէ նասիհաթա
վազթ վէրէմէզ իտի: սէպէպ իսէ անլէրի ազ
սէվմէսի տէյիլ, իլա Յիսուսը չօգ սէվտիյի,
վէ Անըն իլէ պէրապէր օլմանըն մէսէրէթինէ
գափըլտըր իշիւն իտի:

Էնճամ պիր հաֆթա պիթտի, Յիսուս կէլ-
մէտի: Լաքին կէլիշի հազընտա վէրիլէճէք Ի-
քինճի վազա սըրա կէլտի: Օլ Կիրակիլին սա-
պահընտա չօճուզլար օյնար իքէն միւնաղաա
էթմիւլէր, պիրի տիկէրինին պաշընը եարմը,
գան չօճուղըն եիւզիւնտէն աչաղը ազըպ քիւրի
էլպիսէսինի եալգամաղա աճէլէ էտէր իքէն,
վէտէրի եէթիւմիւշ, պիր թագըմ կիւրիւթիւ-
տէն սօնրա չօճուղըն էլինտէն թութարազ շէհ-
րէ կէթիւրիւլօր իտի, քի հիւքիւմէթէ միւրա-
ճէաթ էյլէսին: Շէֆգաթ Պաճը պու ֆուրսաթ-
տան պիլ իսթիֆատէ վազըն իքինճի գըսմընը
տինլէմէք իւզրէ պիրլիքտէ եօլա տիւշտիւ: Պու
սապատան վազ կէլմէսի իշիւն արգատան չա-
ղըրան քիմսէլէր՝ Շէֆգաթ Պաճընըն պէրապէր
կիթմէքտէ օլտուղընը կէօրմէքլէ, «օլա քի
Շէֆգաթ օնու կէրի տէօնտէրէ պիլիւր», տէյէ-
րէք սիւքիւթ էթտիլէր: Փաղաթ հիշ պիր քիմ-
սէ մէրգումէնին պէօյիւք պիր մէսէլէ իլէ մէշ-
ղուլ օլտուղընը, վէ շիմտիլիք սուլհա ֆուր-
սաթ պուլամազ իտիյինի պիլմէզ իտի: Պիր ազ
եօլ կիթտիքտէ ալազ գապը կիլմէյէ չօգ պիր
ալլըմամը օլան ալազլարը եէմէնիտէն ինճին-
տիյի իշիւն անը տա չըգարըպ գօլթուղընա ա-
լարազ աչգ իլէ եօլունա տէվամ էյլէտի: Եօլ-
տա կիտէր իքէն տէվամ իւզրէ եէնի տուասընը
թէքրար էյլէր, սաղտան սօլտան սէմայը կէօ-
զէթլէր իքէն, սէֆիլ ալազլարը չօգ չօգ տէֆա
թաշա չարփմագ, վէ հաթթա պիր գաշ տէֆա

տիւշիւայ դալգամազէ կարալայը, չօճուղըն եիւզիւնտէն ազան դանտան ալ դան ազըթմա-
տը: Էլհասը չօճուղըն փէտէրի դազալ վէ
հիտտէթի արասընտա չու բիգգաթէնկիդ մէն-
գարէտէն ճէլալ օլունարազ մէրգումէնին «քէօր
կիպի» վէ «սէրսէմ սէրսէմ» եէօրիւմէսինին
սըրըրըն սօրտու: Շէֆգաթ Պաճը սէմայա տի-
բիւմիւ կէօղ իւէ, վէ սիւրուրլէ մէսթ օլմուշ
գալալ իւէ մէսէլէյի թարիֆէ պաշլատը իսէ տէ
նէ օնու անլաշըլըր պիւր շէքլէ գօյա պիւտի, նէ
տէ տիկէրի անլայա պիւրի հալտէ իտի: Իշպու
անլաշըլմասը միւշքիւ թարիֆ իւզէրինէ դա-
զապնազ քիմսէտէն, չու սատէտիլ գատընա
տօղրու սարֆ էտիլէն սէօղլէրի զիքը էթմէյէ-
լիմ: Էնճամ շէհրէ վասլ օլտուգտա փարթինին
պիւր գըմը տալա իշիւն սէրայա, տիկէր գըմ-
մը վազ իշիւն քիւիսէյէ կիթմէք իւզըրէ ալըլը-
տըլար:

Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ԲՈՒՀԱՆԻ ԳՈՒՎՎԷԹ

Պու կիւնլէրտէ հէր թարաֆտա ախլազի
զէպունլըզ, լուհանի զաիֆլիք պիւր սարի իւ-
լէթ կիպի հայըլմըշ տըր: Քրիսթիյան սայըլան
վէ սայըլմայան ֆէրտլէր, ճէմաաթլար, քիւի-
սալար վէ միլլէթլէր արասընտա պու գաաֆ ա-
շըզ կէօրիւմէքտէ տիւր: Ֆէրտլէրին պիւրիպիւր-
լէրինէ քէն ու զարազը, քիւիսալարտաքի նի-
զալար, «Մօտէրնիզմ» վէ Ֆընտէմէնթէլիզմ»
միւճատէլէլէրի, Խրիսթիյան թէսմիյէ օլունան
նիշէ միւշսսէսաթտա կէօրիւլէն մանէվի զէվալ
վէ միլլէթլէրին եէքտիկէրլէրինի փարշալա-
մազ իսթէմէլէրի հէփ լուհանի վէ ախլազի զէ-
պունլըզըն նէթիճէսի տիւր: Տիւնեա մանէվի
գուվվէթէ միւհթաճ տըր: Պու գուվվէթ Ալ-
լահտան կէլիւր վէ առէմ Ալլահ իւէ ալազատար
պուլունարազ անա մալիք օլուր: Առէմ էօմրիւ-
նիւն ճիւմլէ տաիւրլէրինի թէլէֆօն վէ թէլէդ-
րաֆ թէլլէրիյէ կիպի Ալլահա ըապթ էտէրսէ
օլ զէման պու գուվվէթ անը իսթիապ էտէր:
Վէ Ալլահըն գուվվէթիյէ տօլմազ նէ՝ պէօյիւք
պիւր շէյ տիւր: Ալլահըն լուհը առէմտէ ազիմ
պիւր թէպտիլաթ մէյտանա կէթիւրիւր վէ օլ զէ-
ման ֆէնա էյի օլուր, զաիֆ գուվվէթ քէսպ է-
տէր, քէօր պասարա մալիք օլուր, քէօթրիւմ
վէ խասթա ալազա գալգար, մէյուս վէ իւ-

միտսիդ մէսէրրէթ վէ սէլամէթ պուլուր, գօր-
գազ իսէ ազիմ ճէսարէթէ մալիք օլուր:

Եսայի փէյղամպէր պու գուվվէթէ մալիք
օլտուլը կիպի ճիւրմիւր բէֆ օլունտը՝ Ալլահըն
փէյղամընը ճէսարէթլէ թէպշիւր էթմէյէ պաշ-
լատը: Պու գուվվէթ սայէսինտէ Յիսուսըն շա-
կիրտլէրի շէճի գահրէմանլար քէսիւտիլէր:
Անլէր Բուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթինէ մալիք
օլտուլըլարը կիպի Եունան իւմ վէ ֆէլսէֆէսինէ
զարըն Քրիստոսը պիւմէքլիք իւմինի վազ էթ-
տիլէր: Պու գուվվէթէ նաիլ օլտուլըլարը կիպի
Բօմանըն սալթանաթընա գարըն Ալլահըն մէլէ-
քիւթիւնիւ թէպշիւր էթտիլէր:

Պիզ տաիւր էօմրիւմիւզիւն թէնվիւր օլուն-
մասը իշիւն, վէ կիւնահ վէ ճէհալէթտէն իսէ-
լաս պուլապիւմէմիզ իշիւն պու գուվվէթէ
միւհթաճըզ: «Վէ Օ կէլտիյինտէ տիւնեայը
կիւնահ, սալահ վէ հիւքմ խուսուսլարընտպ
իլզամ էտէճէք տիւր»: Թէատտի վէ մուզայա-
գալարտա սապըլը օլմազ վէ էօմրիւն մուճահէ-
տէսինտէ նիհայէթ զալիպ օլմազ իշիւն պու
գուվվէթէ միւհթաճըզ: Խըտմէթ էթմէք, վէ
տիւնեատա ֆաիտէլի օլմազ վէ աճաիպաթ իճ-
րա էթմէք իշիւն պու գուվվէթէ միւհթաճըզ:

Տիւնեատա էն պէօյիւք գուվվէթ՝ ախլա-
զի վէ լուհանի գուվվէթ տիւր: Ալլահըն գուվ-
վէթի, Բուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի տիւր:

ՊԵՏՐՈՍ Մ. ՇԱՐԵԱՆ

Գլիվլէնտ, Օ.

Մէշհուր մուսիգար Բուպէնթայն տէր ի-
տի քի, «Մուսիգա Փրագքիսիմի պիւր կիւն իհ-
մալ էթսէմ, պէն պու իհմալըմըն Փարգընա
վարըր ըմ: Պիւր հաֆթա իհմալ էթսէմ հազըն
տօսթլարըմ անըն Փարգընա վարըրլար: Էկէր
պիւր ալ իհմալ էթսէմ, պիւթիւն էհալի պու
իհմալըն Փարգընա վարըրլար:» Պու հազիգաթ
պիւզիմ լուհանի ալէմէ օլան ալազամըզը նէ՝
կիւզէլ իյղահ էտէր: Մանէվի ալէմէ օլան ալա-
զամըզը իհմալ էթտիքճէ, ախլազի հայաթը-
մըզտա պու իհմալըն թէէսիւրի տէրհալ հիսս օ-
լունաճազ տըր:

Քրիսթիյանլար մազամընտա պիւզիմ մազ-
սէտիմիզ սալթ իշլէմէք տէյիւ, իլլա կիւզէլ նէ-
թիճէլէր էլտէ էթմէք տիւր:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՏԱՀԱ ՆԵԼԷՐ ԿԵՐԵՃԵՑԻՉ

Պիր գաչ հափթատան պերրու Արրահամ Աղա Նիւ Հէյվընա տօսթարընը կէօրմէյէ կիթմիշ իտի: Միւսահէպէսինի օ գատար արդուլէմիշ իտիմ քի ավտէթինին խապէրինի ալըր ալմազ էանընա գօշտուս վէ քէնտինի վայէթ նէշէլի պիր հալտէ պուլտըմ: Պիրազ կէօրիւշ տիւքտէն սօնրա Նիւ Հէյվընը մէտահ էթմէյէ պաշլատը: «Պու մէմլէքէթտէ պէօյլէ լահաթ եէր վա՞ր մը իմիշ, պինալար պուրատաքի կիպի 40 գաթ սանտըզ կիպի իւսթ իւսթէ գօնուլմուշ տէյիլ, էվլէր իքի գաթ, էօնտէն արգատան պաղչէ վէ չիմէնլիք, ճատտէլէր հէր եէրտէ էնլի, իքի թարաֆլը պէտէսթան կիպի աղաճլար տիղիլմիշ, Ալլահըն պիր կէօյլինիւ կէօրտիւմ, պիր հալաաընը գօզլատըմ: Օթօմօպիլ փաթըրտընը, պաշըն իւզէրինտէն, եէրին ալթընտան շմէնտիֆէր կիւրիւլթիւսիւ եօգմէմլէքէթտէ կիպի էլիմի գօլուսու սալլայալարազ կէզտիմ» տէյօր իտի:

Արրահամ աղա քէյֆլի քէյֆլի օրատա կէզտիլինի, էթրաֆ պաղչէլէրի, թէփէլէրի թարիֆ էտէր իքէն պիրտէն պիրէ կիւլմէյէ պաշլատը: Նիշին կիւրտիւլինիւ սօրտուղուստա, «Ճանըմ պու մէմլէքէթտէ տահա նէլէր կէօրէճէյիլ... հէր շէյի իշիթտիք ամմա գօս գօճա պիր էվի իփէ թազըպ պիր մահալլէտէն պաշգա պիր մահալլէյէ սիւրիւքէյիլ կէօթիւրմէք տէ օլո՞ւր մը», տէտի վէ սիկարասընը չէքիպ, «Սօզաղըն օրթաաընտա իքի գաթ պիր էվ կէօրտիւմ քի գափուլարը, փէնճէրէլէրի, մէրտիվէնլէրի, իշինտէքի մէֆրուշաթ, թէգեհինաթ օլտուղու կիպի տուրույօր, էվլին գատընը մաթպախտա իշինէ պազըյօր, չօճուզլար էվտէ օյնաշըյօր. էվի գալտըրըպ տէյիլմի ա՞մուտլար իւզէրինէ գօյմուշլար, իփլէր թազմըշլար կէօթիւրիւյօր իտիլէր: Պու ատէմլէր ազըլլարընա նէ կէլիւսէ հափըյօրլար» տէտի:

«Արրահամ աղա օնտա տա եինէ հիսապ վար. օ ատէմ էվի օրա եափտըղընտա օ եէր ուճուզ իտի, սօնրա փահալըլանմը. չիմտի սալթ եէրինէ 5-10 միսլի ֆիյէթ վէրիլլէր, եէրինի սաթար, էվի պաշգա եէրէ կէօթիւրիւր, արթան փարալարը ճէպինէ գօր: Պաղէն տէ էվ կիւզէլ օլուր եէրին գըյմէթի տիւշմիւշ օլուր. էվի կէօթիւրիւր պաշգա կիւզէլ մահալլէյէ գօր:

Պուշլար պիր մահալլէյէ սիյահ Արապ եա Նէհուտի կէլիւսէ գաչարլար,» տէտիմ:

Արրահամ աղա պիրազ տիւշինիւպ պաշընը սալլատըղտան սօնրա, «էֆէնտիմ աճէլ աճալըպ պիր շէյ տահա իշիթտիմ ինանամատըմ, ամմա պու ատէմլէրին եիւզիւնտէն չըգար» տէտի:

«Նէ տիր», տէյու սիւալ էթտիյիմտէ, «կէօյա սալը շէհր էվլէլլէրի պու չիմտիքի եէրինտէ տէյիլ իմիշ. թա տէնիլէ եազըն պիր եէրտէ իմիշ. օրատա սիվրի սինէք չօգ օլուպ թաճիլ օլմուշլար, շէհրի թազըմը իլէ սիւրիւքէյիլ պու չիմտիքի եէրինէ կէթիւրմիւշլէր» տէտի:

«Աման, հէմշէհրի, հիշ շէհր պիր եէրտէն պաշգա եէրէ կիտէ՞րմի, պուշու սիլէ քի՞մ սէօյլէտի», սօրտուս:

«Նէ պիլլէյիմ օրտա Տափուտ իամինտէ պիր էֆէնտի վար օ սէօյլէտի: 29 սէնէ տիր օրտա իմիշ: Պապասը Այնթապըն էն էսքի պատուելիսի իտի վէ մէլէք կիպի պիր ատէմ իտի. օնուշ օլլու հիշ հալան սէօյլէ՞ր մի» ճէվապ վէրտի:

«Եալան սէօյլէմէզ լաքին պէօյլէ շաղալարը սէվէր», տէտիմ:

«Շազա մազա պիլմէմ, պէն պու ատէմլէր Աթլանթիք իւզէրինէ քէօփրիւ աթմըշլար տէրլէր իսէ ինանըրըմ: Տէնիլին ալթընտան շմէնտիֆէր գաթարը կիտէ՞ր մի: Գօճա գաթարըրմաղըն պիր թարաֆընտան օլ պիրինէ, մաքինասը, վազօնլարը, ինսան վէ եիւքլէրի իլէ գալըզլար իւզէրինտէ կէշիլիլմի մի», ճէվապ վէրտի, վէ պիրազ միւթէլաայա տալտըղտան սօնրա, «Պուրատա պիր խարիք իւլ ատէլիք տահա վար իմիշ. եանի էվ եախօտ պինա եըգմազ իշին գուսփանիալար վար իմիշ: Պուշլարըն ըէիսլէրի, մէմուրլարը, եազըխանէլէրի վար իմիշ վէ պինա եըգմաղա չօգ իւճրէթ ալըրլար իմիշ: Պէն պիլսէ իտիմ պիլիմ հէմշէհրիլէրտէն 5-10 քիշի կէթիւրիլ իտիմ, գուսփանեասըզ, եազըխանէսիլ, իւճրէթսիլ, գահմէթսիլ հէման կէօնիւլլիւ իսթէտիքլէրի գատար պինա եըգար իտիք: Հէմ պիր գաչ սաաթըն իշինտէ տիւմտիլէ էթմէք շարթըլա փազարլըք էտէր իտիք: Պու ինսանլար հէր մարիֆէթլէրինէ կէօրէ պու եըգմազ խարապ էթմէք սանասաթընը պիլմէյօրլար: Պուրատան Նիւ Հէյվընա գատար կիթտիք. 72 միլ եօլ իմիշ. պիր արշըն խալի եէր կէօրմէտիմ, հէր ատըմտա էվ, լօգանթա, հօթէլ, պաղչէ, օրման լօլ, քէօփրիւ. շէհր նէրէտէ պիլթտի, քէօյ նէրէտէ

պաշտօնը պէտք է տեղի ունենայ: Հէր քէս իսթէտիյի վատիտէ եա տաղտա էվինի հէմ պաղչէսինի եափմըջ օթուրույօր: Օնուն իչին պիր գալապալըդ, պիր գըյամէթ տիր կիտիյօր: Ահ պիր գիմ մէմլէքէթ, աթ իլէ եա շմէնտիֆէր իլէ 5-6 սաաթ կիտէրսին, չօդ չօդ իքի չամուրտան քէօյ, պիր գաչ տա աղամ կէօրիւրսին: Էվ երգմադ պիր մարիֆէթ իմիչ կիպի, իւծրէթլէ ատէմ թուրույօրլար: Պագտըն օլմայօր պիր ազ կազ եաղը մէսէլէյի փաքլէր: Պիգտէ պիր տէյնէք եափմադ իչին պիր աղամ երգարլար. պիր գաչ քէչի եայմաղա պիր գաչ աղամ տէվլերլէր: Շէհրլէրիմիզ սէյրէք, հալատար, տաղլար վատիլէր պօշ վէ խալի: Պուրատա տաղլարտա պիր աթ պաղլայամադ եէր պուլամաղըն» տէտի, վէ ճէվապ վէրմէյէ գալմատը. «Կէչէն կիւն Աթլանթիք Սիթիտէ պիր տօսթուր մուզ էվինի սաթամադ օլմուշ 20,000 տօլար վէրմիլլէր, էյէր իւզէրինտէ պինա օլմասա իմիչ եէրի 25000 տօլար տէյէր իմիչ: Ալ սանա պիր շաչկընլըդ տահա տէտիմ, խապէր եօլլատըմ քի շու 5000 տօլար քեարըն 500իւնիւ պիզէ վէրսինլէր, պիզ տէյիլ օ էվի, թէքմիլ մահալէյի կէլիր տիւմ տիւզ էտէրիզ: Հաթթա քէյֆ խաթըր իչին պօղազ թօղլուղունա կէօնիւլլի կիտէն պիլէ պուլունուր: Մէմլէքէթտէ պիր պաղչէմէ 10,000 գալմադ աղամը տիքմիչ պէօյիլթմիլ իտիմ, պիր գաչ սէնէ սօնրա կիթտիմ քի աղամլարըն էսէրի եօդ, եէրինի տէ պուլամատըմ, քէօքիւնիւ չըգարմըլլար: Արթըդ Փըստըդ, գէյթուն քիւթիւքլէրի իլէ չըգըպ նապէտիտ օլույօր: Էհալինին քէսմէսի շէօյլէ տուրսուն, մուհարէպէտէ շմէնտիֆէրլէրէ քէօմիւր եօդ իտի թէքմիլ աղամլարը եագտըդ, օրմանլար պիթտի: Սօնրա Կիլիկիա վէ Սիւրիանըն մէյվէտար պաղչէլէրինի քէսիպ եագտըդ. փօրթուգալ, լիմօն, գէրտալը, էրիք աղամլարը իլէ գաթարլար եէօրիւտիւ, պուրատա օլսա շաշըրըրլար իտի:»

«Արբահամ աղա, պուրտա երգմադ խարապիյէթ իչին տէյիլ քեար իչին, իմար իչին տիւր. օ սիզին պիւտիյինիզ երգմադ պուրտա իչէ եարամադ», տէտիմ:

«Օնուն իչին պու մէմլէքէթին թատը գաշըյօր, պու գատար Փաղլալըդ գալապալըդ էյի պիր շէյ տէյիլ: Պիգտէ էվլէրին իւսթ գաթընը պիլէ սէօքէրլէր քի աշաղըսը եէթէր տէյու: Խայր էֆէնտիմ պէօյլէ օլմադ. պիզիմ հէմչէհրիլէրի պուրա կէթիւրմէլի պուրայը պիրազ

սէյրէթմէլի. ատէմտէն, պինատան, աղամտան նէֆէս ալընմայօր,» տէտի:

Արբահամ աղանըն պու թէրթիպի իւզէրինէ տիւլինէրէք էվիմէ կէլտիմ, վէ կիճէ եաթաղըմտա Օնլարը պուրա կէթիւրմէլի տէյու տէրին սէսի գուլաղըմա կէլիյօր իտի:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԻԹԻՏԱԼ ԵԱՆԻ ՎԱՍԱԹ ԹԱՐԻԳ

Միլլէթիմիզին հալը հաղըր իճթիմաի վէ մէզհէպի ահվալը, պու կիւնլէրտէ պիզի իթտալ (Moderation) մէսէլէսի հազընտա էվէյի տիւլինտիւրմէքտէ օլմուշ տըր. հէր հանկի պիր էֆքեար եա մէսէլէքտէ իֆրաթա կիթմէք պիւթիւն պէչէրիյէթէ աիտ պիր ֆէլաքէթ օլմուշ իսէ տէ, միլլէթիմիզ պու եիւզտէն տահա զիյատէ գարար չէքմիչ տիր:

Պիզ չօճուզ իքէն հէօնկիւլլիմ հէօճ օյունու օյնար իտիք. պիր մէրթէք ալըպ անըն օրթասընը պիր մէսնէտ իւզէրինէ գօյարադ՝ անըն հէր իքի ուծընա օթուրուր վէ աշաղը եօգարը էնէր գալըար իտիք: Բէմալէ էրտիքտէ կէօրտիւք քի, պէօյիւք ատէմլէր տէ այնի օյունու հալա տէվամ էթմէքտէ վէ մէրթէյին իքի ուծլարընտա օթուրմադտա տըրլար: շէօյլէք չօղլար վասաթ թարիզին էն էմին վէ էն ֆաիտէլի եօլ օլտուղունու պիւտիլէրի հալտէ պիլէ քէնտի թասապվուր վէ ամալլարընտա տաիմա պիր եա օլ պիր ուծա կիտիյօրլար: Պիր չօղ թարիսի վազալար վէ սթաթիսթիլէր իլէ միւսպէթ պիր հագիգաթ տըր քի, պիր միլլէթ եա մէմլէքէթին աիւադ վէ գուվէթիւնին մայարընը եիւքսէքտէ թուրուպ անըն օնուրդա քէմիլինի թէչքիլ էտէն էն ֆաիտէլի շէհրիլէր՝ անըն միւթէտիլ ատէմլէրի տիրլէր: Պիր մէմլէքէթին մալիյէճէ էն էհէմիլիյէթիլի գըսմը անըն էն գէնկիւնլէրի տէյիլ, իլլա օրթա հալըլարը օլտըդլարը կիպի՝ էֆքեար վէ թալիմաթճա տա մուհիմ իւնսիւր միւֆրիթլէր վէ իտիալիսթլէր օլմայըպ՝ պիլ ճիւմլէ ահվալտա՝ իթիտալը մէպտէ իթթիսազ էտէնլէր օլտուղունա հիչ չիւպէ հօդ տըր:

Պիրտէ թարիսէ վէ փօլթիզի ալէմէ նազար էյլէ. իշթէ եինէ այնի հալը կէօրէճէքսին: Միւֆրիթ իմփէրիալիսթլէր եա միւֆրիթ սօսիալիսթլէր՝ մէնսուպ պուլունտուգլարը միլլէթլէրի տաիմա թաշտան թաշա, վէ ուշըլմ-

տան ուղարկման սեղից էլլէմիշ տիրէր: Միւսօրին կիպի իՖրաթ միւլիճիւրին՝ քէնտի գաւազարընը սէլամէթ վէ սաատէթէ իրշատ էլլէտիքէրինէ չօգ չիւպհէ իլէ պագարըզ:

Թապիւթա նաղար էտէլիմ. պիզ չօգ տէֆա թապիթ վէ Փաիտէլի շէլլէրի թապիւթտան էօյրէնէպիլիւրիզ: Օրատա պիր վէրասէթ գաիտէսի վար տըր. թապիւթ մէյտանա կէթիւրտիլի եէնի նէսի տաիմա վասաթա՝ միւլթէտիլ պիր հալա՝ կէթիւրմէյէ չալըշըր: Պօյլարը փէք ուղուռն օլան էպէվէյնին էվլատլարը փէք ուղուռն՝ փէք գըսսա էպէվէյնին էվլատլարը փէք գըսսա օլմաղլար, թապիւթ անլէրի վասաթա եաղաշալըրը: Տէհալար տաիմա տէհա տօղուրմատըղլարը կիպի՝ ազըլըղլար տա տաիմա ազըլըղլար մէյտանա կէթիւրմէյէ: Թապիւթ գաիտէլէրինտէ իՖրաթ, միւպալաղա եա սուի իսթիմալ եօգ տըր. հէր շէյ Մօտըրէյշընա, վասաթա տօղուռ միւլթէվէճճիհ տիր: Օրատա իՖրաթ կիպի կէթիւրնէն պաղը ահվալ միւլթէսնալար օլուպ՝ թապիւթ անլէրի թէքլար վասաթա կէթիւրմէյէ չալըշըր: Էօյլէ իսէ թապիւթըն պիզէ էօյրէթմէք իսթէտիլի պուտէրստէն իսթիֆատէ էտէրէք, տաիմա իՖրաթտան իհթիւրազ էթսէք տահա էյի օլմա՞ց մը:

Գըրլանղըճ գուշարընըն պիր հալը՝ օգուռնալարտան չօղլարըն տիգպաթընը ճէլպ էթմիշ օլմալը տըր. անլէր եուվալարընա կիրմէք սըրասընտա, ուղագտան, փէք սէրի վէ խաթթը միւլթաղիմ իլէ, պիր օգ միսիլու քէնտի տէլիքէրինէ կիրէրլէր. պու միւլթիթ հալ չօգ տէֆա անլէրին էօլիւմիւնէ սէպէպ օլուր. եուվանըն աղղընտա օլան ճիւզի պիր թէպէտտիւլ եա օրայա տիւշէն ուֆագ պիր թաշ անլէրի մահվ էտէր: իՖրաթ ահվալ հէր նէ շէքլտէ օլուրսա օլուռն տաիմա Ֆէլաքէթլէր տօղուրապիլիւրլէր: Պիր իլամ փէք Փաիտէլի օլապիլիւրլաքին անը էօլշիւսիւնտէն զիյատէ եէր իսէն զէհիւրէնիւրսին: Էթ՝ չօգ լէզիզ պիր թաամ տըր, լաքին չօգ եէր իսէն խասթալանըրսըն, եաիստ էթտէն պաշգա պիր շէյ եէմէզսէն իքի հաթթատան զիյատէ եաշայաւաղսըն:

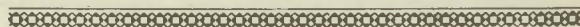
Շու 10-15 սէնէլիք միւլի հայաթըմըզա տիգպաթ էտէլիմ. պու իՖրաթ թապիւթլարըմըզ եիւզիւնտէն նէլէր Ֆէտա էթմէտիք. պիզ միւլթէթիւրվէր օլուր իսէք պաշգա շէյլէրտէ օլտուղու կիպի անըն տա էօթէ ուճուռնա կիտէրիզ. տինի, ինսանիյէթի հաթթա նէզաքէթի

անըն ուղուրուռնա Ֆէտա էտիպ եէքտիկէրիմիզ իլէ սօիալար իլէ գօնուշուրուզ: Ղաղէթա ալէմիւնտէ վէ տիւնեա միւլթաճէհէսինտէ, գուրագլարը շինլէտիճի նապէճա լուղէթլէր իլէ եէք տիկէրիմիզի թապիթ էտէրիզ:

Պիր տէ մէզհէպի ահվալըմըզա վէ քիլիսալարըմըզա պագալըմ. պէօյիւք հարպ աֆէթինտէն գուրթուլմուշ օլան միւլթէթին պագըլէսի Սիւրիյա, Եուռնանիսթան վէ Ամէրիգատա հէնուզ քէնտի քէնտինի պուլմալա պաշլամըշ վէ քիլիսա թէշքիւթլարընը իհեա էլլէմէյէ չալըշըր իքէն, պիր թաղըմ թէֆրիգճիլէր եանի բուհանիլիյին էօթէ ուճուռնա կիթմիշ քիմսէլէր՝ քիլիսալարըմըզ, իլմ ի իլահիլէրիմիզի, բուհանիլարըմըզ, հաթթա իլմին վաղըհ հաղիգաթլարընը, պօղուլմուշ վէ եանլըշ շէյլէր կէօղէտէրէք, զաթէն փարշալանըշ օլան քիլիսալարըմըզ թէքար փարշալալըպ՝ անտէն եէնի վէ փաք պիր թէշքիւթ եափմաղա զայրէթ էտիյօրլար: Իշթէ պու ճիւմլէ կիւճիւքէր Մօտըրէյշընա իթիտալա տիգպաթ էլլէմէթտէն նէշէթ էտիյօր: Միւհթէրէմ միւլթէթտաշլարըմ կէլինիզ ճիւմլէմիզ տէ վասաթ թարիգէ, մէսնէտէ, Մօտըրէյշընա կէլէլիմ: Փէտէր վէ էճտատըմըզն գանլարը իլէ մէօհիւրլէտիքէրի շու քիլիսալարը քէնտի էթրաֆըմըզտա տէօնտէրմէյէ չալըշմայալըմ. իլլա անըն գուսուրլարը տա վար իսէ պէրապէր թաշըմաղը էօյրէնէլիմ: Միւլթէթիւրվէր օլուր իսէք, աղըլը վէ միւլթէտիլ միւլթէթիւրվէրլէր. բուհանի օլուր իսէք մագուլ վէ միւլթէվաղը բուհանիլէր օլալըմ:

Հալէպ

ՏՕԳ. Ա. Յ. ՃէՊէճԵԱՆ

Փրանսա գրալը՝ Բօսսինիյէ կիւզէլ պիր սաաթ հէտիյէ վէրմիշ իտի: Պու աթիյէտէն տօլայը Բօսսինի փէք մահգուզ օլուպ, անը իՖրիսարլէ տօսթլարընա կէօսթէրիյօր իտի: Պիր կիւն տօսթլարընտան պիրի անա, «Բօսսինի, սէն սաաթըն աու տէյէրինի պիւմէյօրսըն», տէյէրէք, սաաթըն իւզէրինտէ պիր նօղթայա պագընճա, սաաթըն իշինտէն պիւննէֆա Բօսսինիւնի քիւշիւք պիր լէսմի մէյտանա չըզտը: Պու կիւն պիզիմ չօղլարըմըզն հալի պու տէյի՞մ մի տիր: Ալլահըն պիզէ վէրմիշ օլտուղու աթիյէլէրի իՖթիլարլէ զիքը էտէր իզ. լաքին անլէրտէ մահֆուզ օլան հաղիգի սըրրա վագըֆ տէյիլ իզ:

ՄԻՒԹԵՆԵՎԱԿ

Մ. ԱՄԵՐԻԳԱՆԸՆ ՃԵՆՈՒՊԻ ԱՐԱԶԻԼԵՐԻ

Թէէսիւֆ օլունաճապ պիր հալ տըր քի Մ. Ամէրիգայա հիճրէթ էտէնլէր ճիւմլէսի Նիւ Եօրք հէվալիսինէ վէ շարգա տօլուպ իշէրիլէրի վէ ճէնուպի հազգընտա պիր մալիւմաթլարը հօդ տըր: Պու պապտէ պիր Թասապվուր վէր-մէք իշին Պրն Յ. Անդրէասեանըն Պայքարա հազտըր պիր մէքթուպը իգթիպաս էտիօրը:

«Մ. Ամէրիգանըն Թէքսաս էյալէթինին Պրաունսվիլ շէհրի փէք չօդ Փուրսաթլար իլէ տօլու տըր: 15 սէնէ էվվէլ օրմանլար իլէ գապ-լը պու քէօյ պու կիւն կիւզէլ տէօշէնմիշ սօ-գազլարը, մէքթէպլէրի վէ հէր նէվ թէսհի-լաթլարը իլէ ճէնուպըն էն կիւզէլ շէհրիլէրին-տէն տիր: 1848տէ Մէքսիգօ իլէ վուգու պուլան մուհարէպէ պուրայա պիր գաշ միլ մէսաֆէտէ օլմուշ իտի: 0 վազըթ գալնըն իւզէրինտէ գալըպ վէֆաթ էթմիշ օլան Մէյճըր Պրաունընըն իսմիլլէ շէհր թէսմիլլէ օլունմուշ տըր:»

«Իգլիմի միւթէտիլ օլուպ հալասը սաղ-լամ տըր: Եազըն Մէքսիգօ Քէօրֆէղինտէն սէ-րին իւզկիւարլար էսէր. գըշըն իսէ տէրէճէ ի հէրարէթ Ծ. 60տան աշաղը օլմազ: Պրաունսվիլ թամ Մէքսիգօ հուտուտընտա օլուպ, պիր միլ էօթէտէ Մէքսիգօնըն Մաթամօրօս շէհրի վար վէ պիր քէօփրիւ իլէ պիր պիրինէ պիրէշիւրէր:

«Պուրասը Րիօ Կրանտ նէհրինին աշաղը տէլթասը իւզէրինտէ հաիւրըմը օլուպ տէնիգ-տէն 22 միլ իշէրիտէ զայէթ մահսուլտար թօփ-րաղը վար տըր. չիւնքի նէհրին կէթրիտիլի թօփրազլարտան հաիւրըմը տըր: Պու թօփ-րազլարը նէհր Մէքսիգօ տաղլարընտան կէթի-րէրէք վէ եիւզլէրճէ սէնէլէրտէն պէրրու մէճ-րասընը տէյիշիւրէրէք Մ. Ամէրիգատա էն մահսուլտար թօփրազ հալինէ կէթրմիշ տիր: Մըսըրտա Նիլ նէհրինին գանալ ուսուլը իլէ հէր Թարաֆ սըվարըլըպ, պու գըմէթլի չա-մուր հէր եէրէ Թագսիմ օլունուր վէ Նիլ վատի-սինտէն տահա գէնկին տիր: Պուրատա սէնէտէ 12 այ սէպզէ եէթիշիւր վէ չիֆթճի սէնէտէ 3 մահսուլ ալըր: Յունվարտա սէպզէլէր վէ փա-թաթէս էքիլիւր վէ էն չօղու 2-3 այտան մահ-սուլ գալտըրըլըպ փամուզ էքիլիւր վէ պուրա-նըն փամուղը 1-3 սէնթ զիյատէյէ սաթըլըր: Կիւզին փամուղտան սօնրա եինէ սէպզէ էքի-լիւր: Հէր էյըրը (3 տէօնիւմտէն) 1-2 պալեա

փամուղ ալընըր, փաթաթէս իսէ 1 էյըրտան 300 էօլլէք չըգար: Պէն կէշէն սէնէ պուրայա կէլտիմ վէ հէր էյըրտան 200 էօլլէք փաթա-թէս ալապիլտիմ, մունթազամ թէտարիքիմ օլ-մատըղը հալտէ: Պուրանըն պաշլըճա մահսուլը լիմօն, փօրթուզալ վէ կրէյի Փրութ նէվլէրի տիր: Կրէյի Փրութ պաղչէսի իլը 3-4 սէնէտէ՝ հէր էյըրա 200-300 տօլարըլըպ մէյվէ վէրիւր: 7-8 սէնէ սօնրա 1000 տօլարըլըպ, տահա սօնրա 1500 տօլարըլըպ վէրիւր: Պուրատա չըգան Կրէյի Փրութ նէ Ֆլօրիտատա նէ Գալիֆօրնիատա եէ-թիշիւր: Զիրա պուրատա Գալիֆօրնիա կիպի տօն օլմազ վէ օրատաքի կիպի սանաի կիւպրէ գուլլանմազ վէ մասրաֆ էթմէք լաղըմ տէյիլ տիր:»

«Տիլօն իսմինտէ պիրի կէշէն Դեկտեմբեր-տէ պուրայա կէլիպ րուպ էյըրը եէրտէ 400 տօլարըլըպ պամիա վէ սամըրսազ եէթիշիւր-միշ: Պաշգա պիրի 5 սէնէ էվվէլ 7 էյըրը եէր իլէ պաշալըպ շիմտի 126 էյըրը միւքէմմէլ չիֆթլիլլէ մալիք օլմուշ տըր:»

«Միսուլի Փէսիֆիք վէ Սըքիւրն Փէսի-ֆիք գումփանեալարը պու վատիլլէ մէրազ տէօնտէրիպ, պին մէթրօլուպ սինէմա Ֆիլմի հազըրլայօրլար քի մէմլէքէթին հէր Թարա-ֆընտա էհալիլլէ պուրանըն մէնգարէլէրինի կէօսթէրէճէլէր: Էօյլէ մէմուլ օլունուլօր քի էհալի պիր վազթ Գալիֆօրնիայա վէ չիմտի Ֆլօրիտայա աղըշաղլարը կիպի պիրազտան պուրայա աղըշաճաղլար: Զիւնքի Գալիֆօրնիա գաթէն տօլմուշ օլուպ՝ Ֆլօրիտա տախի տօլ-մազ իւզրէ տիր: Պասիթէթլի քիմսէլէր չիմ-տիտէն պուրայա սէրմայէ գօյմազա պաշա-լայօրլար: Զէնկինլէր վէ իշտէն չէքիլէնլէրտէն չօղլար տախի պուրա կէլիպ եէրլէշիւրլար: Մէյեհալար տախի էքսիք տէյիլ:»

«Պրաունսվիլին 17000 սէքէնէսի օլուպ գա-թէն մէվճուտ օլան հօթէլլէրին իւզէրինէ եէնի զայէթ մութանթան պիր հօթէլ հաիւրըլօր: 22 միլ ուղադտա իսքէլէսի օլան Փօյնթ Իգապէլ տախի հաիւրըլօր, շէօյլէքի տէնիգ Թարիդի իլէ եօլճուլուզ վէ նազլիյաթ օլաճազ տըր: Րիօկրանտըն պու միւնպիլթ, միւթէտիլ վէ սաղլամ վատիսի Գալիֆօրնիանըն վէ Ֆլօրի-տանըն մալիք օլտուղու հէփ խասսիլլէթլէրէ մալիք օլուպ օրթա եէրտէ օլմասը վէ գալապա-լըպ հէմ փահալը օլմամասը հազընտա պուրա-յա չօդ էհալի շէքէճէք տիր:»

ԻՆԿԻՆԹԵՐՐԱՏՈՒ ՔԻԼԻՍԷ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Ինկիլթէրրանըն միլլի քիլիսէսի, եանի Անկիլքըն Չըրչ Փրօթէսթանթ իսէ տէ անտէ պիր Փըրգա վար տըր քի Գաթօլիք քիլիսէսինէ մէյյալ օլուպ անըն ազալարընտան նիչէլէր Գաթօլիք քիլիսէսի իլէ պիրլէշմէք արգուսընտա տըրլար: Պախուսուս հարպտան սօնրա քիլիսէ տէրուսինտէ Քիթապ ը Մուգատտէսին նուֆուզը, Քրիստոսըն ուլուհիյէթի վէ սալը մուհիմ թալիմաթ հաղզընտա զուհուր էտէն միւստէլէլէր պու արնֆտան օլանլարը տահա զիյատէ Գաթօլիք քիլիսէսինին նուֆուզ վէ իտարէսինէ իլթիմա էթմէյէ սէվզ էյլէմիշ տիր: Անկիլքան քիլիսէլէրինտէն նիչէլէրինին բուհանիճէ սօղուզ հալտէ պուլունմասը վէ իմրա օլունան քիլիսէ մէրասիմինին ճէմաաթլարը բուհանիյէ սէվզ էտէմէմէսի Գաթօլիք քիլիսէսինէ տօղրու զահիր օլան չու ազընթըլը տահա զիյատէ թէշլիք էյլէմիշ տիր: Գաթօլիք քիլիսէսի քէնտի իման իզրարընը մուսայէն պիր սուրէթտէ իֆատէ էտիպ անա չիւպէն էթմէք լիյի գաթիյէն մէն էթտիյի իչիւն, քէնտի թապիլէրինին Ֆիքըրինտէ էմնիյէթ հասըլ էտիյօր, վէ պիթթապի իմանլարը սարսըլմըլ օլան Փրօթէսթանլարա Գաթօլիք քիլիսէսինին պու հալը էփէյի ճալիպ կէօրիւմէքտէ տիր: Գաթօլիք քիլիսէսինտէ ալին ու մէրասիմին փէք մութանթան վէ թէմքինլի պիր սուրէթտէ իմրա օլունմասը տախի, տինտէ մէրասիմի սէվէնլէրի ճէպ էտէն պիր գուլվէթ օլմուշ տըր: Լօնտրա Եպիսկոպոսընըն Ամէրիգա զազէթալարընըն պիրինին մուսապիրինէ տէտիյինէ կէօրէ պու հարաքէթ պիր թարաֆտան քիլիսէլէրին իթթիհատը մէսէլէսինէ հօլ հազըրլար, տիկէր թարաֆտան էհալի արասընտա բուհանի մէսէլէլէրէ տօղրու մէրազ վէ չէվզ սւյանտըրլօր:

«ՀԱՅ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԻԻՆ»

Ա.

Իշպու ճէմիյէթին էրմէնիճէ իսմինի թիւրք ճէյէ թէրմէմէ էթմէք իսթէր իսէք Հայ ձէմիյէթ ի հայրիյէ ի Ումուսիյէսի տէմէմիզ լազըմ կէլիր իսէ տէ, էրմէնիճէ իսմի չօզ մալիւմ օլտըղընտան ծնու գուլլանսազ իզ:

Հ. Բ. Ը. Միուսթիւն 1906 Ապրիլ 15 Կիրակի կիւնիւ, Պօղոս Նուպար փաշա վասիթասըլ-

լա, քէնտի սարայընտա, պիր թազըմ Մըսր էրմէնի միւթէհալիգանը վէ միւթէֆէքըրիյի իշթիւրազըլա թէէսիւս էթմիշ տիր: Իշպու ճէմիյէթ ի հայրիյէ Եէհուտիլէրին «Ալիանս Իւրայէլիթ» նամ ճէմիյէթինէ իմթիսալէն թէր-իպ էտիլմիշ օլտըղընտան նիզամնամէսի տա-իսի մէքըլըր ճէմիյէթինքինէ պէնգէր: Բարեգործական 1906-1908 պիր պուշուգ- իքի սէնէլիք իլք տէվրէսինտէ ահվալը սիյասիյէ տօլալըսըլա Մըսր էրմէնի զէնկիլէրինէ մալսսուս պիր միւթսսէսէ տէյու թէլազըլ էտիլիպ պիր թազըմ մուարըլլարըն տա թէնգիսինէ ճէտէֆ օլտու իսէ տէ, Թիւրքիսայ իլան ը մէշ-րութիյէթ վազըսըլ իշպու ճէմիյէթի եէնի վէ կէնիշ Փաալիյէթ մէյտանլարը աշտը: Տէվր ի իսթիպտատըն մէզալիմինէ ճէտէֆ օլան վաթանտաշլարա կիլլիճէ վէ ճիւզի մուսվէնէթ էթմէքէ իքթիֆա էտէպիլէճէյի մէմուլ իքէն էրմէնիսթան էրմէնիլէրինին իզթիսատի, վէ թալիմի ահվալընըն իհեսսըլ իչիւն եէնի պիր Փուրսաթ պաշամըլ իտի: Միացեալ Ազգանընուէր Հայուհեաց, Դպրոցասէր Տիկնանց չիրքէթլէրի Փաալիյէթի պաշամըլ օլուպ, Բարեգործական տախի ճէփսինէ եարտըմ էտէրէք, քէնտի մուհիմ վազիֆէսինէ պաշատը: Իլան ը մէշրութիյէթ օլուր օլմազ 100,000 Փրանք պիր իանէ իլէ վաթանըն իհթիյաճաթը զարուրիյէսինէ եարտըմա եէթիշտի: Ազ սօնրա Կիլիկիա դըթալը միւնասէպէթիլէ 140,000 Փըրանք իանէ իլէ մուսվէնէթէ չիթապ էտէն եինէ Բարեգործական օլտու: Իշպու Փաալիյէթ Բարեգործականը պիր «Ազգատախնամ» չիրքէթի օլմագտան էրմէնի «Ալիանսընա» միւնգալիպ էթտի:

Հ. Բ. Ը. Միուսթիւն պու կիւն 18 սէնէլիք պիր ճէմիյէթ ի հայրիյէ օլուպ էրմէնիլէրինէն պէօյիւք միւթսսէսէ ի հայրիյէսի տիր:

ձէմիյէթին Մագսատը

Ա.—Մէմալիք ի Շարգիյէտէ պուլընան էրմէնի էհալիսինին ազլի վէ ախլազի թէալիսինէ խըտմէթ էթմէք:

Բ.—Մատտտի վէ իզթիսատի ահվալընըն իսլահը իչիւն չալըշմազ:

Գ.—Իշպու նէթաիճի թէէմին էտէն պիլ ճիւմլէ թէշէպպիւսաթ վէ նէշրիյաթը թէշճի էթմէք տիր:

ձէմիյէթ պիր հայրիսահ միւթսսէսէ օլուպ սիյասի եա թիւճճարի պիր թէշէպպիւս տէյիլ տիր: Պու շարթ էսասի պիր շարթ տըր:

ձէմիյէթին մէրքէզի կէշէն 1923 սէնէսին-տէ Լօզաննա նազլէ Էտիլմիշ օլուպ՝ Սվիչէրա գանօնընա թէվֆիզէն Շախսիյէթի հուկուզի-յէ հալինտէ եէնիտէն թէշէքքիւլ էթմիշ վէ Սվիչէրա թապիիյէթինի հաիզ օլմուշ տըր:

Շէրաիթ ի Գայտիյէ

Իշպու ճէմիյէթէ ճինս վէ մէզհէպ Փարզը-նա պազըլմայարազ՝ հէր պիր էրմէնի՝ ազա գայտ օլապիլիր: Տուխուլիյէ վէ մահիյէ օլա-րազ իքի նէվ վէրկիսի օլուպ, իւքի իքի Սվիչէ-րա Փրանքընտան վէ մահիյէ իսէ պիր Փրանք-տան նօզաան օլամազ: Իսթէյէն ալլըզ վէրկի-նին պիր սէնէլիյինի պիրտէն թէտիյէ էտէպի-լիր: Գանունամէյէ տաիր սաիր մալիւմաթ Հիմնական կանոնագիր նամ քէսալէտէն ալընա պիրիր:

ձէմիյէթին Թէրագգը վէ Թէվէսսիւլ

Հ. Բ. Ը. Միուլիւնըն 1906-1913 իւք եէտի սէնէլիք եէօքիւն վարիտաթը 385,000 տօլար օլմուշ տըր: 1913-1922 տօգուզ սէնէլիք վարի-տաթը իսէ, 1,755,000 տօլար օլմուշ տըր, քի ճէման 2,140,000 տօլար տըր: Իշպու մէպլաղըն 632,231 տօլարը՝ 1909տան պաշլալարազ՝ Ամէ-րիգատան ճէմ էտիլմիշ օլուպ 400,000 տալէր գատարը 1919-1922 սօն իւշ սէնէլէրտէ մէյտա-նա կէլմիշ տիր:

Բարեգործականըն ազալարը 1906տա՝ 815, 1913տէ՝ 8,553, 1918տէ՝ 14,000է ևազըն օլ-մուշ տըր:

Շէօպէլէրին ատէտի 1906տա՝ 2, 1913տէ՝ 142, 1918տէ՝ 202 օլմուշ տըր:

Հարպ ը ումումի տօլայըսըյա Բարեգոր-ծական տաիի քէնտի ազալարընտան պինլէր-ճէսինի զայպ էտիպ ազալարըն վէ շէօպէլէրին ատէտի ազալտը: Շիմտի Թիւրքիտա նէ շիւ-պէ նէ տէ ազա գալտը: 1923 Դեկտեմբերի սօ-նունտա 139 շիւպէլէրի վէ 10,373 ազալարը վար իտի: Շէօպէլէրին 104իւ Ամէրիգատա օ-լուպ, Ամէրիգա ազալարընըն ատէտի տաիի 7,615 տիր: Վարիտաթըն տաիի տէօրթտէ իւ-շիւնիւ Ամէրիգա մէյտանա կէթիլմիշ տիր: 1923տէ իւշ եէնի շիւպէլէրի թէշէքիւլ էտիլմիշ իսէ տէ, ահվալ ը սիյասիյէ տօլայըսըյա Սթամպօլ վէ Իզմիր շիւպէլէրի մէվճուտ տէյիլ տիրէր: Սէլանիկ շիւպէսի եէնիտէն թէշէքքիւլ էթմիշ տիր:

Էն չօզ վարիտաթ հասըլ էտէն շիւպէ Գա-հիւշ շիւպէսի օլուպ 2,836 Մըսը լիրաւս ճէմ

էթմիշ տիր: Ամէրիգատա իսէ 1923տէ Շիքաիօ շիւպէսի պիրինճիլիյի իհրազ էթմիշ վէ վարի-տաթը 1,265 Մըսը լիրաւս օլմուշ տըր: Ազա քէսրէթի ճիհէթիյէ տէ Գահիւշ պիրինճի տիր՝ Էանի 990 ազա, Ամէրիգատա իսէ Ֆիշգ-նօ՝ 947 ազա: 1923տէ մէզքիւլ 139 շիւպէլէրին եէօքիւն վարիտաթը 20,348 Մըսը լիրաւս օլ-մուշ տըր:

ձէՄիթէթին ԹէՇֆիւլԱթ Ը ՏԱՌԻԼԻՑԷՍԻ

Իշպու ճէմիյէթի խայրիյէնին Մէրքէզի Մէճիս ի Իտարէսի Փարիզտէ օլուպ՝ Պօղոս Նուպար փաշա գայտ ը հայաթ ըէիսի տիր, Գարրիէլ էֆ. Նորատունկեան, Երուանդ պէյ Աղաթօն վէ Տիգրան խան Քէլէկեան ըէիս ի սա-նիլէր տիրէր. Գրիգոր էֆ. Սինապեան՝ Քեա-թիպ վէ Սերովրէ էֆ. Սվաճեան իսէ խաղնէ-տար օլուպ սաիր եէտի էֆէնտիլէր տէ ազալար տըրլար: Պու Կեդրոնական Վարչ. Ժողովտան մատա Գահիւշտէ պիր տէ Գործադիր Ժողով վար քի Առաքել պէյ Նուպար՝ ըէիս, Միհրան էֆ. Ղազարոսեան վէ Տօքթ. Պետրոս Սերովր-եան՝ ըէիս ի սանի, Տօքթ. Նազարէթ Քէշէճ-եան՝ Քեաթիպ, Վարդան էֆ. Պարծանքեան՝ խաղնէտար վէ սաիր տօգուզ էֆէնտիլէր տէ ազա տըրլար:

ՊէՅՐՈՒԹՏԱ ԷՐՄԷՆԻ ՄՈՒՀԱՃԻՐ ՔԷՄՓԼԷՐԻ

Քէմի տէմէք իլէ կէշէն պէշ սէնէտէն պէր-րու էրմէնի մուհաճիլիլէրին սաքին օլտուզը փէրտէ թախթալարընտան, Էա կազ Էաղը թէ-նէքէլէրի իլէ էսքի թէլիսլէրտէն չէվրիլմիշ գուլիպէճիլէրի խայալ էթտիլմէք իսթէյօ-րմ:

Պիր Պարագանըն պէօյիւքիլիլ իւշ Էա իւշ պուշուզ միւրապպոտ մէթրօ գատար օլուպ պէշ օն քիշիլիք պիր Փամիլեայա թամօ օտա-սը, մէթպաիս, միւսաֆիր օտասը, վէ Էաթազ օտասը վազիֆէսինի իֆա էթմէքտէ տիր: Տա-հա զիյատէսի վար. պիր գաշ Փամիլեայարըն վէ Էա ազըրպալարըն պէօյլէ ուֆազ պիր օ-տատա պիրլիքտէ պարընտըզլարը տա նատիր իւլ վուզու տէյիլ տիր: Իշթէ պու նէվ պիր պիրլէրինտէն թախթա տիվարլար իլէ վէ Էա պիր պիր պուշուզ մէթրօ պիր մէսաֆէ իլէ ալ-բըլմըշ պինլէրճէ օտաճըզլար խայալ էտէր ի-սէն Պէյրուլթա պուլուռնան քէմիլէր, վէ քէմի հայաթը հազընտա ճիւզի քիւլի պիր թէսալ-վուր էտինէպիլիւսին:

Երբմինճի ասորտա պուռ նէվ մահալլէրտէ
եաշամագ մէտէնի պիր գալմա թապիի պիր
էամր սալըլամաշամաղընտան, պէօյլէճէ քէմփ-
լէրտէ եաշայան էհալի քէնտի քէնտիլէրինին
ղայրի թապիի պիր մուհիթտէ պուլուռնտըղա-
րընը պիլէրէք, միւմքին օլապիլտիյի գատար
չապուգ մէղքիւր մուհիթտէն գուրթուլմաղը
քէնտիլէրինէ եէք էմէլ էտինմէլի տիրլէր:

Պուռ նէվ պիր հայաթըն էհալինին վէ տա-
հա գիյատէ չօճուգլարըն ախլաղը վէ սըհէթի
իւզէրինէ հափմըլ օլտուղու վէ հալա եափմագ-
աա օլտուղու միւհլիք թէսիրաթ խալալ օլու-
նամաշամագ տէրէճէտէ պէօյիւք տիր: Պարա-
գալարտա պուլուռնան սապի սիւպեան հէր կէօ-
նա էտնա թէսիրաթա պիլա սիփէր թէրք է-
տիրլի տիրլէր: Էրքէքէրին պէօյիւք պիր գըս-
մը եէվմիյէ 40-50 զրուշա (40-50 սէնթ) ամէ-
լէլիք էթմէքտէ, վէ պուռ ճիւզի իւճրէթ իւլէ
տախի, կէօյա Փամիլեա կէչինտիրմէքտէ վէ
ալէսսէվիյէ Կիրակի կիւնլէրինի տախի քէմփ
մէյլանէլէրինտէ իչկի իչմէքէ սարֆ էթմէք-
աէ տիրլէր:

Մայարը հայաթ Սթէնտըրտ ալ լիվիցկ)
թապիր օլուռնան քէյֆիյէթ, քէնտինին էն ալթ
պասամաղընա էնմիշ, վէ ախլաղիյէթ քեամի-
լէն քէմփլէրտէն թարտ էտիրլի տէր իսէք հիշ
պիր միւպալաղա եափմըլ օլմայըլ. պիր սէօզ
իւլէ Պէյրուլթ էրմէնի մուհաճիրիյնի քէմփլէրի,
ախլաղի վէ իճթիմաի թէտէննի մէրքէղլէրի
օլմագտան զայրի պիր շէյ տէյիլ տիրլէր:

Հալը հաղըրտա, Պարագալարտա եաշա-
յանլարըն պէօյիւք պիր գըսմը, մէճպուրիյէթ
թահթընտա պուլուռնարագ օրատա եաշայօր-
լար, լաքին թէէսիւֆ օլուռնամագ նօգթա շու-
րասը տըր քի, պիր խալը հալարը օլտուգճա
էլվէրիշի Փամիլեալար պուռ Փէնա քէմփ հա-
յաթընտան վաղ կէչմէմէքտէ տիրլէր: Իթիմա-
տա շայան մահալլէրին րափօրուռնա կէօրէ պուռ
կիպի Փամիլեալարըն սալընը իւշ եիւզիւ միւ-
թէճալըլ տըր: Պուռ սընֆտան օլան քիմսէլէրին
մէսլէյի փէք թագպիհէ շայան տըր: Անլէր պիր
գաշ գուրուշ էքսիք մէսարիֆ խաթըր իչիւն
քէնտիլէրինի վէ էվլատլարընը օլ մուհիթ ի-
չինտէ սագլամագտա տըրլար:

Շէօյլէքի պուռ նէվ քիմսէլէրին պարագա-
լարտան չըգարըլմասը վէ շէհրէ տաղըտըլմասը
ուղըրուռնա եափըլան ճէհտ հէր պիր միլլէթփէր-
վէրին պօյնուռն պօրճու օլմալը տըր: Էյէր
պիր տէֆա պէօյլէ պիր ատըմ ալընըրտա, հէմ

քէմփլէրտէքի իգտիհամ պիր աղ սէյրէքէշիւր,
հէմտէ մահալլի հիւքիւմէթէ վէ էճնէպի տօսթ-
լարա հաղըրմըգտա տահա էյի պիր թէսալ-
վուր վէրմիշօլուրուգ:

ՏԻԳՐԱՆ Ա. ՊԵՐՊԵՐԱՆ

Պէյրուլթ

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՁԱԼԱՐԸ

Նիւ Եօրքըն գարշըսընտա Հօյօգընտա պիր
եանղըն գուհուր էյլէտի. եանղըն մէմուրլարը
էվլէրին իչինէ կիրիպ հէր թարաֆտաքիլէրի
գուրթարմըլար վէ արթըգ քիմսէ գալմատը
զաննընտա իքէն, պինանըն պիր թարաֆըն-
տան, Եա Րապպ, Եա Րապպ, տէյու պիր սէս
իշիտիրլէր վէ գօշուպ օրայա կիտէրլէր քի՝
պիր գատըն տիւմէնտէն պալըլմըլ եէրէ եաթ-
մըլ, պաշը ուճուռնտա փափաղան գուշու Եա
Րապպ, Եա Րապպ տէյու ալէտտէվամ պաղը-
րըյօր: Մէմուրլար գատընը վէ փափաղանը
գուրթարտըլար:

Ֆրանսըգ էհլ ի նիւճուլարընտան Կաթիէլ
կէլէճէք սէնէ շէտիտ գըլ օլաճաղընը հիսապ
էտիյօր իմիշ: Պուռ սէնէ կիւնէչին իւզէրինտէքի
լէքէլէրտէ անայըպ թէպտիլաթլար կէօրիւլիւ-
յօր իմիշ: Պիրտէն պիրէ պիր սիյահ նօգթա
կէօրիւլիւյօր վէ տէհէթլի սըճագ պաշլալըս
մահսուլլարը եաղըյօր վէ ագապինտէ շէտիտ
եաղմուրլար վէ սէյլլէր օլույօր. Ֆրանսատա,
Րումանիա վէ Պուլգարիսթանտա, չօգ մահսուլ-
լար եանմըլ տըրլար:

Մ. Ամէրիգատա էհալի վասաթ 56 սէնէ
եաշայօր իմիշ. 16նճը ասորտա 20 սէնէ իմիշ:

Միս Կէրթրուտ Մանշ տէնիզինի եիւզիւպ
կէչէր իքէն եանընտա գայըգ իչինտէ Ճազ
Պանտ միւզիգատը չալընարագ կիթմիշ տիր:
Օր. Ժան Սիմօն խմինտէ պիր Ֆրանսըգ գըգ
տախի Գալէտէն Տօվըրա Մանշ տէնիզինի եիւ-
զէրէք կէչմիշ: 131/2 սաաթ սու իւզէրինտէ գալ-
մըլ:

Րօզըֆէլըր Շիգալի տարէլֆինուռնը իւմ ի
իլահի տաիրէսինէ պիր միլիօն տօլար վէրտի:
Մարտ ալընտա Թըսքիտ վէ Հէմփիթըն գօլէճ-
լէրինէ տախի պիր միլիօն վէրմիշ իտի: Պուրա-
լարտա չօգճա սիյահլար թալիմ օլուր: Րօզֆէ-
լըրըն պուռ սէնէ վէրտիյի իանէ 11 միլիօն տօլար
օլմուշ տըր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Ճէմիյէթ Ի Ագվամ մէճլիսինտէ 49 հիւքիւմէթլէրտէն մուրախիսաւար վար: Ագվար աւարաւնտա խայլըճա գատընլար վար: Սէյիրճիլէրին Յտէ Իքիսի գատըն տըր: 11 տէօվլէթին խարիճիյէ նազըրլարը վէ Ֆրանսա իլէ Նորվէկիանըն պաշ վէքիլէրի մէվճուտ տըրլար:— Ճէմիյէթ Ի Ագվամըն Իճթիմար միւնստէպէթիյէ Նիւ Եօգըն մէչհուր վաղլարընտան Տօգ. Փօստիգ Սեպ. 13 Կիրաքիսինտէ պիր վաղ վէրմիշ տիր: Պու վաղ մարուֆ Միւսլիհ Կալ վինին քիլիսէսինտէ իրատ էտիլմիշ օլուպ Տօգ. Փօստիգ Քրիստոս իլէ հարպըն իթթիֆապ էտէմէտիյին վէ Քրիսթիյանլըղըն հարպճուլանէ միլլէթի հիսսինէ մուղայիր օլտուղընը վէ պէչէրիյէթ հարպ պէլասընտան գուրթուլմադ իշիւն ճիւմլէ միլլէթլէրին Սէմալի Փէտէրին էվլատլարը վէ պիրպիրլէրինին գարտաշլարը օլտուղլարընը գապուլ էթմէլէրի շարթ Ը էլզէմ օլտուղուընը իտտիա էթմիշ, վէ Ամէրիգանըն Ճէմիյէթ Ի Ագվամ իլէ պիրլէչմէմիշ օլտուղու իշիւն էսէֆինի պէյան էյլէմիշ տիր:— Չին հիւքիւմէթի կէօմրիւք վէ գապիթիլլասիօն մէսէլէլէրինին Ճէմիյէթ Ի Ագվամըն նազարէթի թահթընտա հալլ օլունմասընը թալէպ էթմիշ տիր:— Ֆրանսա մուրախիսաւար սիլահ թահտիտի մէսէլէսինին Ճէմիյէթ Ի Ագվամտան պաշգա հէր հանկի պիր հէյէթ վասըթասըլլա հալլ օլունմասընա Ֆրանսանըն ըաղը օլմայաճաղընը պիրտիրմիշ տիր:— Թիւրքիա Մուսուլըն Թիւրքիայա թէքք էտիլմէսի շարթըլլա Ինկիլթէրլա իլէ պիր էմնիյէթ մուհհէտէսի ազտ էթմէյէ հաղըր օլտուղուընը խապէր վէրմիշ տիր: Ինկիլթէրրա պու թէքլիֆէ հալա ճէվապ վէրմէմիշ իսէ տէ, Մուսուլ մէսէլէսինի Ճէմիյէթ Ի Ագվամըն էլինտէն ալմաղա ըաղի օլմայաճաղը անլաշըլլայր:— Թիւրքլէրին Իրազ հուսուտընտա 40,000 ասքէր ճէմ էթմիշ օլտուղու սէօյլէնիլլայր: Ճէմիյէթ Ի Ագվամ Ավսթրիա իւզէրինտէ օլան գօնթրօլ վէ հիմայէսինի գալտըրմըշ վէ Ավսթրիայը սէրպէսթ իլան էթմիշ տիր: Էմնիյէթ ահտնամէսի իշիւն Ճէմիյէթ Ի Ագվամտա իքի փարթի վար տըր. պիրինին պաշընտա Ֆրանսա օլարադ պիւթիւն միլլէթլէրին օնա իշթիրաք էթմէսինի թէքլիֆ էտիյոր. Ինկիլիզլէր ճափօն վէ Իթալիա իլէ պիրլիքտէ ֆարզը հիւքիւմէթլէրին ալըր ահտնամէ եսիմալարընը իլէրի սիւրիւլայր:— Ալամանիա իլէ

էմնիյէթ ահտնամէսի իշիւն օլան միւքիւլէմէյէ լէհլէր վէ Չէխօսլաւօգլար տախի իշթիրաք էթմէք իսթէյօրլար: Ինկիլթէրրա պուլնա ըաղի օլմայօր վէ նէ գատար ազ գըսմլար արաւընտա օլուր իսէ տահա էյի տիր տէյօրլար: Ժինէվտէ պիր հաֆթալըգ մէճլիստէն սօնրա էօյլէ կէօրիւնիւլայր քի հիւքիւմէթլէր մէճպուրի հաքէմ ուսուլընը գապուլ էտէճէլէլ:— Ինկիլիգ հիւքիւմէթի Թիւրքիա ալէյհինտէ Ճէմիյէթ Ի Ագվամըն մէճլիս Ի մախսուընա իլթիքիտա պուլունմուշ տըր: Ինկիլթէրրա իտտիա էտիյօր քի Թիւրք օրտուսը միւնստէլէ թահթընտա օլան Մուսուլ հուսուտընա տախի Ճէմիյէթ Ի Ագվամ մէճլիսինին թային էթտիյի վէ թարաֆէյն անը թէճալուգ էթմէսինի եսապ էթտիյի խաթթը կէչէրէք պաղը Քրիսթիյան քէօյլէրինի խարապ վէ Կօյան թարաֆլարընտան 8000 գատար Քրիսթիյան էհալլ թէհհիւր էյլէմիշ տիրլէր: Թիւրք մուրախիսաւար Միւնիւր պէյ պուլնա ճէվապէն Ինկիլթէրրանըն տէտիյի տօղրու օլմադ, չիւնքի պիր սէնէտէն պէրու օ թարաֆլարտա հիշ պիր Քրիսթիյան պուլունմայօր իտի» տէմիշ տիր: Ինկիլթէրրա տա Թիւրքիանըն պու մուսամէլէսի էվէյի հէյէճանը մուճիպ օլմագտա տըր: Հիւքիւմէթէ մուխալիֆ թարաֆ տախի Ինկիլթէրրանըն Իրազ մէնտէյթիլի 25 սէնէ տահա ուղաթմասընա գարշը սէօյլէյօրլար: Ինկիլթէրրա Իրազըն Մուսուլ հուսուտընը գուլվէթլի պիր սուրէթտէ թահքիւմ էյլէմիշ վէ հալա գուլվէթլէրի տէ եէրլէշտիրմիշ տիր: Լօնտրա գաղէթալարընտան պաղըլարը պու մէսէլէ իշիւն Ինկիլթէրրա իլէ Թիւրքիա արասընտա պիր մուհհաւէպէ օլմասը իհթիմալինի կէօրիւլայր: Պաղըլար Թիւրքլէրին պու հարաքէթի ժինէվ մէճլիսինէ թէհսիր էթմէք իշիւն տիր, տէյօրլար:

Ինկիլթէրանըն ամէլէ ֆըրգասընըն ումուսի Գօնկրէսի խիթամ պուլմուշ տըր. Մագտօնալտ վէ Թօմաս լիտըրըլգտան տիւչէճէյի գանն օլունուլայր: Շիմտիյէ գատար պու ֆըրգա մէպուսան վասըթասը իլէ իշ կէօրմէյէ չալըլըր իտի. պուլնտան պէօյլէ տօղրուտան ամէլէնին իւճրէթինին արթմասը վէ սաիր իսլահաթլար իշիւն չալըլաճաղար տըր:— Չիչէրինին պէյանաթընա կէօրէ Ինկիլթէրրա Ֆրանսայա թէքլիֆ էյլէմիշ քի Բուսիայա գարշը միւլթէհիտ հարաքէթ էյլէսինլէր, Ֆրանսա գապուլ էթմէմիշ:

Ֆրանսըգ օրտուսու Մարօգտա չէմալա

տողը ու իլէրիլէյօր. 14 սաաթ տէւամ էտէն թօփ աթէշի Րիֆլէրին խթիհքեամարընը թօ-
զա թահվիլ էթմիշ տիր: Ֆրանսըզ ասքէրի տիւլմէնի իբի գօլտան իհաթայա չալըշըյօր վէ
պաղը եէրլէրտէ տիւլմէն խթիթլարընա սօ-
գուլմուշլար տըր: Րիֆլէր եարտըմա ասքէր
եէթիշտիրիյօրլար, վէ Սփանեալըլարա հիւճմ
էտիյօրլար: Սփանեալըլար Ապտիւլ Գէրիմին
օթօմօպիլինի հաւատան թօփա թութմուշլար
տըր: Մարօզլըլարտան չօզ էօլիւ վար տըր:
Ֆրանսըզլարըն հիւճիւմտէ էն պէօյիւք կիւճ-
լիւշիւ եօլլարըն օլմամասը տըր: Ֆրանսըզլար
գըշա գատար եա եօլլարը եաիմալը եախօտ
չօզ մուհիմմաթ իլէ տօլուպ մուհաֆազա է-
տիլմէլի տիրլէր: Հիւճիւմտէ մուվաֆֆազիյէ-
թին սիյասի նէթիճէլէրի կէօրիւլիւյօր: Ճէն.
Փէթէն չարգա թաունաթա տօղը ու հիւճմ էմ-
րինի վէրիբ իքէն օրատաքի Սէնաճի գապիլէսի
կէլիպ թէսլիմ օլմուշ տըրլար:—Սփանեալըլար
իլհէսիմայա ասքէր չըգարըպ չիտտէթլի մու-
գաւէմէթէ րասթ կէլէրէք կէքօ կէօյիւսէ հարպ
էթմէքտէ տիրլէր: Րիֆլէրտէն 5 թօփ վէ պիր
չօզ մուհիմմաթ ալըշ տըրլար: Սփանեալըլար
* թէլէֆաթ վէրմիշլէր: Ապտիւլ Գէրիմ օր-
սունտա պիր չօզ էճնէպի գապիլթլէր վար իմիշ:
Ապտիւլ Գէրիմ՝ Ֆրանսըզ ճէպհէսինի հաղըր-
լար իքէն ամուճասը Ապտիւ Սէլիմ գօմանտա
էտիյօր: Էլհէսիմատա լիման փէք տար վէ տէ-
նիդ տաիմա ֆուրթուշալը օլտուղունտան էր-
ղազ չըգարմազ գօլայ օլմայօր: Րիֆլէր տաիսի
կիճէ կիւնտիւզ գարատան աթէշ էտիյօրլար:
Ֆրանսըզլարըն իլք վազթտա զայպ էթտիքլէրի
մէվգիլէրի կէրի ալմալարը գապիլէլէր իւզէ-
րինէ պէօյիւք թէսիր իճրա էտիյօր: Պէնի Տէր-
քուլ, Այն Պու Այսա, վէ Զաւլայ Տամճօտ մէվ-
գիլէրի կէրի ալընմըշ տըր: Շէմալտա զայէթ
տաղըզ վէ տար կէշիտլէր օլտուղունտան օր-
տու կիւճիւք չէքիյօր. լաքին փէնլէվէնին
պէյանաթընա կէօրէ եէնի պէօյիւք պիր հիւ-
ճիւմ պաշլայաճազ վէ Հոկտեմբերէ գատար
հէր չէյ խիթամ պուլաճազ տըր:—Ֆրանսա Մա-
լիյէ Նազըրը Մ. Գայյօ Սեպտ. 16տա Ամէրի-
գայա կիթմէք իւզրէ եօլա չըգմըշ տըր: Միւ-
մաիլէյս պօրճ մէսէլէսինի թէսվիյէ էթմէք ի-
չիւն պէօյիւք սէլահիյէթլէ կիտիյօր: Այնի գէ-
մանտա իթալիա վէ Րուճանիա թարաֆընտան
տաիսի մուրախիսայար Ամէրիգայա կէլմէքտէ
տիրլէր:—Պօրճ մէսէլէսինի հալլ էթմէք իչիւն:
Պու հիւքիւմէթլէրին մալիյէ նազըրլարը պօրճը

վէրէճէլէրին լաքին մէմլէքէթին մալիյէճէ
իգթիտարընը հիսապա ալմազ լազըմ խտիլինի
պէյան էտիյօրլար:—Տիւրգի մէսէլէսի հալա
խիթամա էրմէմիշ տիր: Տիւրգիլէր կիզլի պիր
եէրտէն թօփ իլէ Սուատիյէյէ վուրույօրլար
իմիշ. Ֆրանսըզլար օրայը հաւատան պօմպա-
լայըպ սիւքիւթ էթտիթմիշլէր տիր: Տիւրգիլէր
եանլարընտա պուլուճան 40 էրմէնիյի սալը
վէրմիշլէր. պուճլարըն 7սի գարը իմիշ: Սուլ-
թան իւլ Աթրաշ եալընըզ Տիւրգի տաղընըն տէ-
յիլ պիւթիւն Սիւրիանըն իսթիգլալընը իսթէ-
յօր իմիշ, սուլթանը վիւքէլասը վէ փարլամէն-
թօսը իլէ: Ֆրանսըզլար անճազ պիր միւշաւիլ
օլաճազլար իմիշ: Լիբանանըն Մարօնի Պատ-
րիարքը Վահի Մ. Գայլայը զիյարէթ էթմիշ
տիր: Պու Մարօնիլէր իլէ Ֆրանսըզլարըն արա-
սընտաքի պիրուտէթին գալգտըլընա իչարէթ
տիր:—Սիւրիատա մալիւմ օլտուղու իւզրէ 4
հիւքիւմէթ թէշքիւլաթը վար տըր. 1. Սիւրիա՝
փաիթախթը Շամ օլարազ. 2. Պէօյիւք Լիբա-
նան՝ մէրքէզի Պէյրութ. 3. Հօրան եանի Տիւր-
գիլէրին եէրի քի փաիթախթը Սուէտիա տըր.
(Պու Անթաքիայա եաղըն Սուէյտիյէ տէյիլ
տիր) 4. Ալէվիլէրին տիյարը քի Իսքէնտէրուճ
մէրքէզ օլարազ Անթաքիա հէվալիսի տիր: Պու
հիւքիւմէթլէր արթըզ Ֆրանսայա եիւք տէյիլ
տիր, զիրա 1924տէ պիւտճէ միւվազէնէ էտիլ-
տիքտէն մատա 25 միլիօն Փրանք Փաղա հասը-
լաթ օլմուշ տըր. 1920տէ մասրաֆ 185 միլիօն
Փրանք իքէն պու սէնէ 8 միլիօն օլմուշ տըր:
Ասքէրի մասրաֆ տաիսի 748 միլիօնտան 180
միլիօնա էնմիշ տիր: Պու ասքէր Ֆրանսատա
տա գալսա պու մասրաֆ օլաճազ իտի:—Թան
մուխապիլինին եաղտըլընա կէօրէ Սիւրիանըն
չէմալընտա կէրէք ճէպլէլ ի Մուսա կէրէք Ազէզ
թարաֆընտա տաիսի գարըշըզլըզ վար իմիշ:
Հօմսըն չէմալընտան փալմիրտէն կէլէն չէթէ-
լէր Համայա վէ Րէսթամա եազլաշմըշ տըր-
լար: Պուճլար խուսուսի վազաալար օլուպ չօզ
էհէմմիյէթի եօզ իսէ տէ Սիւրիատաքի վազի-
յէթի կէօսթէրի: Օրալարըն ահվալընա Տիւր-
գի մէսէլէսինին ալաճաղը չէք չօզ թէէսիր է-
տէր» տէյու իլալէ էտիյօր:

Րուսիա խարիճիյէ նէզարէթինէ Զիչէրի-
նին եէրինէ Գարախան կէչէճէյի սէօյլէնի-
յօր: Գարախան Հայ օլուպ 1890տա Թիֆլիզտէ
տօղմուշ 35 եաշընտա տըր: Փէթրօկրատտա
Հուզուզ տար էլ Փինուճընը իթմամ էթմիշ,
սօնրա Յեղափոխական հարաքէթլէրէ գարըշ-

մըջ, Զար գէմանընտա իւշ աէֆա հապս էտիւ-
միւշ: Հարպ ը ումոմիտէ սիւրկիւն իմիւշ: 1917
տէ Փէթրօկրատա կէլիպ Սօվիէթ մէրքէզի Գօ-
միթէյէ ազա օլմուշ վէ Հոկտեմբեր ինգիլա-
պընտա քեաթիպ ի ումոմի թային օլունմուշ,
1918տէ Ալամանիա իւշ օլան ահտնամէյի թէր-
թիպ էթմէք իշիւն Պէրլինէ կիթմիւշ. 1921 տէ
Լէհիսթանա եօլլանըմըջ վէ ավտէթ էտիպ
1923է գատար խարիճիյէտէ գալըպ Բուսիանըն
սիյասէթինի իտարէ էտէր իմիւշ: Գարա խան
պաշընա Զին վէ Ագսաի Շարգ մէսէլէսինէ է-
հէմմիյէթ վէրիւր իմիւշ: Էնճամ Փէքինէ սէֆիր
հալինտէ եօլլանըպ էվլէլա ճափօն իւշ ահտնա-
մէյի եափըպ սօնրա Զինտէ մալիւմ օլան մէսէ-
լէլէրի իհտաս էյլէմիւշ, եանի Զին ամէլէսինի
էվրօփալըլարա գարշը թահրիք էտիպ ինգիլա-
պը մէյտանա կէթիրմիւշ տիր:— Ֆրանսըզլար
իւշ Բուսլար արասընտա եէնի պիր անլայըջ
օլմուշ տըր: Շէօյլէքի Սօվիէթ հիւքիւմէթի
Բուսիանըն Զար գէմանընտան Ֆրանսայա պօր-
ճընըն եարըսընը վէրէճէք վէ Ֆրանսըզլար տա
շիմտի Թուսուզըն Պիշէրթա լիմանընտա պու-
լունան Գարատէնիդ Բուս Ֆիլօսընը թէսլիմ է-
տէճէք. Վրանկէլին գէմանընտա գաշըրըմըջ
օլան պու տօնանմա 2 հարպ կէմիսի (10 սէնէ-
լիք) պիր պէօյիւք գրուազէօր, 7 թօրփիտօ
մուխրիպի, 3 թօրփիտօ կէմիսի, պիր մուսվին
գրուազէօր վէ 4 ատէտ եէնի թահթ էլ պահր-
տան իպարէթ տիր: Փարիզ սէֆիրի Գրասին
Մօսգօվայա ավտէթ էթմիւշ տիր քի պու իթի-
լաֆը թահրիքէն կէթիրսին:

Թիւրքիա.— Մուսթաֆա Բէմալ փաշա
Գասթէմօնիյէ կիտիպ ումում էհալի թարա-
ֆընտան չօգ զիյնէթլէր իւշ գապուլ օլունմուշ
տըր: Անտէն Ինէպօլույա կիտիպ Թիւրք օճա-
ղընտա ուզուն պիր նութգ իրատ էյլէմիւշ տիր:
Նուլթգընտա, Թիւրքիանըն մէտէնի էվրօփա
միլլէթլէրի արասընա կէհմէսի լազըմ իտիյի-
նի, էսքի ատէթ վէ իթիգատաթ ը պաթըլէյէ
էնճամ վէրիլմէսինի, Մէտրէսէ տէնիլէն միւ-
էսսէսէլէրին գափատըլըպ մէքթէպլէր աշըմա-
սընը, Ֆէս, սարըգ, չալվար եէրինէ չափգա,
փանթալօն, սգարփին վէ գրաւաթ կիլիմէք
լազըմ իտիյինի վէ գատընլարըն եիւզլէրինի ա-
շըպ էրքէքլէր արասընա կիրմէլէրի վէ տիւն-
եայը կէօզլէրի իւշ կէօրմէլէրի լազըմ իտիյի-
նի պէլիզ պիր սուրէթաէ սէօյլէմիւշ տիր: Էհա-

լիյէ տաիմա «արգատաշլար» տէյու խիթապ է-
տէրէք արթըգ Սուլթանլարըն կէրի կէլմէյէճէ-
յինի վէ Թիւրքլէրին արթըգ մէտէնիյէթ ազըն-
թըսընա գարշը կէլմէյիպ եէնի պիր միլլէթ օ-
լաճապընը սէօյլէմիւշ: Փաշա Ինէպօլուտան կէ-
րի Գասթէմօնիյէ ավտէթինտէ ճիւմլէ Ֆէս վէ
սարըզլարըն նապէտիտ օլուպ հէր քէս չափգա
գօնտուղունու վէ գատընլար ճիւմլէսի եիւզլէ-
րինի աշմըջ օլտուղունու կէօրմիւշ, վէ պիր
սաաթ եէր եայան եէօրիւյէրէք չօգ ալգըշլարա
մազհէր օլմուշ: Պու վազաալար Թիւրք էհալի-
սինին իտարէսի նէ գատար գօլայ օլտուղունու
խապաթ էտիյօր: Նիւ Շօրք Թայմզ Թիւրքլէրին
պու քէնարը չափգալար իւշ նասըլ նամազ գը-
լաճաղընա թէաճճիւպ էտիյօր:— Սթանպօլտան
Փարիզէ կէլէն պիր թէլիթ թէլլրաֆա կէօրէ
Րօպէթթ Գօլէճ գափանըպ թէքմիլ խօճա վէ մէ-
մուրին տաիրէսի Եունանիսթանա նազլ օլու-
նաճազ իմիւշ: Թիւրքիատան Փարիզէ կիթմիւշ
օլան պիր Լաթին բուհպան նազլ էտիյօր քի Իգ-
միրտէ 200 գատար Հայ վար իմիւշ. ճիւմլէսի
սանաաթքեար օլուպ, փօլիս նէգարէթի ալթըն-
տա չալըշտըրըլլար իմիւշ: Պարապէլէր օլտու-
ղու կիպի տուրույօր վէ եափըմազ թէշէպ-
պիւսիւ եօգ տըր տէյօր:— Սթանպօլտան Մէս-
լէք զապէթասը եազըլօր: «Բիւրտ իսեանը էրգ-
րումըն իգթիսատի հայաթընը մահվ էթտի:
Իսեան պաստըրըլտը, լաքին օնուն իւշ հասը-
լաթ մէնպալարը տաիսի պօշալտըլտը: Օրտու
իւշրիլէր իքէն պիր չօգ քէօյլէրին էհալիսի
տէհէթ իւշ գաշտըլար: Հիւքիւմէթ անլէրին
թէրք էթտիյի էշհալարը գալտ էթտի վէ ասը-
լարընքի սաթըլաճազ տըր: Փահալըլըգ սօն
տէրէճէյէ վարտը. էթին օգգասը 25 իքէն 60ա,
եազ 140 զրուշա չըգտը: Անատօլու տէրուլէր
եուվասը տըր: Զըրաաթ նազըրընըն լափօրը-
նա կէօրէ իւշ սէնէտէ 119,216 հայվանաթ թէ-
լէֆ օլմուշ, զիյան 7 միլիօն հիսապ օլունույօր:
Էրգրում էհալիսի էվլէլտէն պէրրու հայվա-
նաթ եէթիշտիւրէրէք եաշար, հալպու քի պայ-
թար տաիրէսինտէ 4-5 մէմուր վար տըր: Պաշ-
գա պիր տէրտ տաիսի Թրախօմա տըր: Էհալի-
սին 100տէ 75ի պունտան միւզթարիպ. սօգազ-
լար չամուր թօգ վէ քիր իւշ տօլու տըր. տիւք-
քեանլարտա մէյվլէլէր միքրօպ եաթաղը տըր-
լար. պէօյլէ կիտէր իսէ պիր գաշ հասըլաթ
մէնպալը տաիսի գուրուլաճազ:— Թիւրքլէր

ճիւմլէ տինի թէչքիւթլարը լաղվ էթտիլէր. ճիւմլէ Տէրվիչէր, չէյիլէր մէն օլունտը, ըրիթպէլէր լաղվ օլուպ թէքքէլէր գափատըլտը: Սուլթանլարըն մէզարլարը գափատըլտըլար: Պու գարար Գիւրտ իսեանը նէթիճէսի տիր քի տին փէրտէսի ալթընտա փրօփականտա եափըլըյօր տէյու իճրա էտիլիյօր: Թիւրքիա խարիճիյէ վէքիլի Թէվֆիգ Րիւշտի Պէյ Սթանպօլա կիտէր իքէն Րուսիա էնդարէ Սէֆիրի Սուրից պէրապէր կիթմիլ տիր: Սթանպօլ զաղէթալարընըն թէֆսիրինէ կէօրէ Մուսուլ մէսէլէսինտէ Րուսլար Թիւրքլէրէ գուվվէթ վէրիյօրլար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Պայքար զաղէթալը եաղմըլ իտի քի Պէրուստա փէք չօք էօքսիւզլէր մէքթէպտէն չըգարըլըպ սօգազլարտա սէրսէրի կէղիյօրլար: Պունա ճէվապէն Նիր Իսթ Րիլիֆ մէրքէզինտէն չէօյլէ եաղըլըյօր:— «Պու սէնէ Մայիս, Յունիս վէ Յուլիս ալարընտա էօքսիւզլանէլէրտէն չըգարըլըպ էվլէրէ եէրլէշտիրիլէն էօքսիւզլէրին սալըսը կէչէն սէնէ այնի ալտա օլանտան 400 էքսիք տիր: Կէչէն սէնէ Մայիստէ 425, Յունիստէ 347, Յուլիստէ 141 էօքսիւզ չըգարըլմըլ իտի: Օգոս. 1տէ Րիլիֆ Սիւրիա վէ Պաղէստինտէ էվլէրէ տաղըթտըղը էօքսիւզլէրտէն 447սինին մէքթէպ վէ թըպպ մասրաֆլարը իչիւն մատտի եարտըմ էտիյօր իտի: 4121 էօքսիւզլէր մէճճանէն թէտալի օլունտըլար. պունտան մատա, 1. Հէր պիր էօքսիւզ պիր Հայ վէ պիր Ամէրիգալը մէմուր պէրապէր օլարադ թէսլիմ օլունմուշ տըր: 2. Էվլէրտէ ճիւմլէսի զիյարէթ օլունմագտա տըրլար: 3. Հէր չօճուզ վէ օլտուզու Փամիլէա մէճճանէն թէտալի օլունտըյօր: 4. Միւսթաճլարընա փարա վէրիւմիլ տիր: 5. Փաղիր չօճուզլարըն մէքթէպիլլէրի վէրիլմիլ տիր: 6. Էօքսիւզլէրէ վէ օնլարը սագլայան Փամիլէալարա իլ վէրիլմիլ տիր: Պու էօքսիւզլէրին էվլէրէ եէրլէշտիրիլմէսի Մր. Փաուլըն վէ Հայ միւթէպէր գէվաթտան իպարէթ պիր գօմիթէնին նէզարէթի ալթընտա իճրա օլունմուշ տըր: Թէաճճիւպ էտէրիգ քի հալա պու խոստուտա մուախէզէ օլույօր:— Երեւան իլէ Լէնինական արասընտա 130 էօքսիւզլէրտէն իպարէթ պիր գաղութ թէչքիլ

օլունմուշ տըր: Արաղի 1200 տէսիատին օլուպ, փամուզ, պուղտայ վէ սէպգէ զրաաթը իլէ մէշղուլ տըրլար: Սթասիյօնա եաղըն 4էր օտալը 12 էվ եափըլմըլ տըր վէ Ալազեաղըն էթէյինէ եաղըն եէնի պիր չէհր եափըլըյօր: Միլլէթ պաղչէսի, ճատտէլէր եէնի ուսուլտա չըզըլմըլ տըր: Զըրաաթ եէնի մաքինալար իլէ իճրա օլունտըյօր: Րուսիատա Կրասնոտար (Աստրախանա եաղըն) չէհրինտէ 27,000 Հայ վար իմիլ, մէքթէպտէ 835 շայիրտ վէ 24 խօճա վար իմիլ. պունտան մատա աղումըլար, քիւթիւպխանէ վէ թէաթրօլարը տաիի վար իմիլ:— Ֆրէտէրիք Մաքլէր Լէհիսթանա հիճրէթ էթմիլ Հայլարըն 18ինճի ասրտա Լէհիլէրտէն թէատտի կէօրմէյիպ րահաթ եաշամալարընը վէ պիր ասր զարֆընտա թէմամէն լէհիլէպ զաթպ օլտուզունու թարիֆ էտիյօր:— Սօն թահրիր ի նուֆուստա Հայաստան էհալիսի չու եօլտա սալըլմըլ տըր. 1923–24տէ 841,043 իքէն 1925 տէ907,775 օլմուշ տըր. չէօյլէքի 126,644 էհալի արթմըլ տըր: Պունտան 30,000ի Թիւրք, Թաթար, Գիւրտ, Եղիտի տիրլէր:— Նիւ Եօրզըն Պէլէվիլ խասթախանէսինտէ մէճնուլար տաիրէսինին միւտիլի Տօգ. Մինաս Կրէկօրի (Գրիգորեան) կէչէն կիւն պիր հիւճիւմէ մարուզ պուլունմուշ տըր: Ճօն Մանկօլտ իգմինտէ պիր մէճնուլ քի տօգուզ սէնէտիր թիմարխանէտէ պուլունտըյօր իտի, պու եաղընլարտա օրատան սալը վէրիլմիլ իտի: Մէրգուլ Տօգ. Կրէկօրա գարչը ատալէթ թաշըյարադ Սեպտ. 15տէ միւմաիլէյհին խանէսի էօնիւնտէ ըիվօլվէր իլէ անըն իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ սիւահը պօշալթմըլ իսէտէ պիրի պօշա կիթմիլ տիրկէր: Տօգթօր պու մէճնուլնէ էլինտէն գուրթուլմագա չալըլմըլ վէ նիհայէթ պիր փօլիս եէթիլիպ ճանինին պաշընա վուրարադ անը եէրէ եաթըրմըլ վէ Տօգթօր զիյանսըղ գուրթուլմուշ տըր:

Շամտան եաղըլմըլ տըր. — «Պու կիւնլէր Շամ էրմ. մուհաճիրլէրի իչիւն գօրգու կիւնլէրի օլմուշ տըր: Իքի կիւն էվլէլ, Ֆրանսըղլար իլէ հարպ էտէն Տիւրքիւլէրին էօրպան իլէ Շամա եաղլաշմագտա օլտուզլարը խապէրի իւզէրինէ, հիւքիւմէթին՝ չէհրին մուհաֆագաւսը իչիւն գուլլանտըղը իհթիյաթ վաաթալարը, էհալիտէ պիր հէյէճան տըր մէյտանա կէթիրտի, վէ սօգազլարտա գաչըլ օլտու: Շէհ-

րին խարիճտէ իսքեան էտէն չա-
տըրնը ին միլլէթտաշարմը՝ զուհուրը մէկ-
հուզ օլան պէլատան գուրթուլմագ իշխն չա-
տըրլարը պրագըպ չէհրին իշէրիսինէ իլթիճա
էթտիլէր: Էփէյիլէր իսէ Պէյրուլթ վէ Զահէյէ
Ֆիրար էթտիլէր: Ենվմի իտարէլէրին չըգա-
րամայան պիր չօգ քիմսէլէրին սէֆալէթի ար-
թըգ իսայալ օլունապիլիլ: Պու տա ֆազլա պիր
պէլա: Կէօրիւնիւյօր Ֆրանսըգ գուլվէ ի սսքէրի
յէսի Տիւրքիլէրէ պէօյիւք պիր թէլէֆաթ վէ-
րէրէք, անլէրէ Էփէյի պիր տէրս էօյրէթմիշ
տիր: Գօրգու տահա կէչմէմիշ իսէ տէ, իքի
կիւն տիր օրթալըգ պիր ազ րահաթ տըր:»

Բահնիւմանըն համիլէրինտէն վէ Տիթրօյ-
թըն մարուֆ տօգթօրլարընտան օլան Տօգ.
Սարգիս Քէչիքեան պու քէրրէ աիլէսի իլէ պիր-
լիքտէ թաթիլ իշխն էվրօփայա կիթմիշ տիր:
Պիր միւտտէթ Լօնտրատա վէ էվրօփանըն
տիկէր պէլլի մէրքէլլէրինտէ թէպապէթին
պազը շիւպէլէրինտէ մալիւմաթընը թէգեիտէ
սայ էտէճէք տիր:

Պիլէ կէօնտէրիլէն քիթապ.— Հայ Քաղա-
քացիական փորձադատը, Միացեալ Նահանգաց
չըջանային դատարանին մէջ (պաշտօնական ա-
տենագրութիւն) թարգմանեց Տ.Ա. Տիքիճեան.
դին \$1.00: Էտրէս,—

Mr. D. A. Dikijian 331 4th Ave. New York N.Y.

The New Armenia զաղէթասը ինկիլիզճէ
թէքէլլիւմ էտէն էհալի արասընտա էրմէնի
միլլէթիւնին հայաթը, էտէպիյաթը վէ իտէալը
հազգընտա ինկիլիզճէ լիսանտա մալիւմաթ
նէշըր էթմէյէ սայ էտէն Էէկեանէ զաղէթա տըր:
Իքի այտա պիր նէշըր օլունուր վէ ապօնէ պէ-
տէլի \$2.00 տիր: Էտրէսի The New Armenia
Publishing Co., 1 Madison Ave., New York, N.Y.
տըր: Արգու էտէնլէր անը քէնտի Ամէրիկալը
տօսթլարընա տա հէտիյէ էտէպիլիլէր:

Մուհաննիլէրէ Բահնիւմա իհտա Էտէնլէր.
Գամաղիէլ Տէյվիտեան (Ֆիլատէլֆիա) \$50.
Գարրիէլ Սիվասլիւեան (Ալպանի Ն. Ե.) \$25.
Հէրի Մ. Լէօն (Ֆիլատէլֆիա) \$25. Կ. Ու.
Ուիլեմս (Փիթսպըրկ, Փա.) \$15. Վեր. Ա. Ճ.
Տայլըր (Օգսֆըրտ, Մէս.) \$5:

Աթիտէքիլէր պիրէր Բահնիւմա.— Տօգ.
Յ. Պ. Ասատուրեան, (Փէսէտինա) Գ. Իշխան-
եան վէ էվլատը (Գահէրէ, Մըսր) Գ. Գ. Կրէ-
կօրի (Նիւ Եօրգ):

MR. JIVAN KRALY

709 6th Ave., New York, U. S. A.
Ճիվան Գրալի, Եունանիսթան, Սիւրիա,
Իրագ վէ Մըսըրըն՝ Գօմօսիյօն, Հէվալէ, սը-
փարըշ, էմթաա վէ էմլաք ալըմ սաթըմը, ա-
լաճագ թահսիլի, վէրասէթ, սիկուրթա, նագ-
լիյաթ, փասափօրթ վէ կէօմըրիւք իշլէրի Էա-
փար: Մուխապէրաթ հէր լիսանտա օլունը:

ՏՕԳԹ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

530 W. 166th Street.—10 A.M.—1 P.M.
Tel. Billings 5018
194 Lexington Ave.—4—6.30 P.M.
Tel. Ashland 1461

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ.—

Մուհաննիլէրէթի Հայ Աւետ. Քիլիսէլէ-
րին Իթթիհատը

ԻՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Տուլարտան էվվէլ Եթիշէն Տուա
Վեր. Ս. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Րուհանի Գուլվէթ
Վեր. ՊԵՏՐՈՍ ՇԱՐԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Տահա Նէլէր Կէօրէնլիյ
ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ
Իթիտալ ՏՕԳ. Ա. ՃէՊէճԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ.—

Մ. Ամէրիգանըն Ճէնուպի Արագիսի
Ինկիլթէրրատա Քիլիսէ Մէսէլէսի
Հայ Բարեգործական Ընկեր. Միութիւն
Տ. Ա. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Պէյրուքտա Էրմ. Մուհաննիր Քէմփլէր
Մալիւմաթ Փարչալարը

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—